

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 FILLER, VASÁRNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HADUFÖLD

FELELOS SZERKESZTŐ:
VITEZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-45
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

A mezőgazdaság sorsa

A vasárnapi gazdagülés legsúlyosabb megállapítását Öry István mondotta el felszólalásában, amikor megállapította, hogyha a mezőgazdaság kamatmentes pénzt kapna, akkor sem tudnák azt a mezőgazdaságunk egyetlen ágába úgy befektetni, hogy az gyümölcsözőtö legyen. Ennek a megállapításnak egyáltalában nincsen politikai csengése, ezért nem is kellett különösebb megdöbbenést. Elment a fülek mellett, amelyek itt is, sajnos, a politikai vonatkozásokat figyelték élesebben. Pedig mindennél többet ért volna, ha a legkisebb támadó éllel kimondott kérés (kartellek, bankok ellenőrzése) helyett, amelyek — hogy félreértés ne legyen — nagyon is jogosak, de megszokottak, odaállította volna a magyar gazdasági élet telfessége a magángazdaságok és államgazdaság elé a maga gazdasági értelmében: Ha a mezőgazdaság kamatmentes pénzt kapna, akkor sem tudná a mezőgazdaság egyetlen ágába úgy befektetni, hogy az gyümölcsözőtö legyen.

Ez tény, amelyet a számok megdönhetetlen tömege támogat. Elég csak arra rámutatni, hogy a buza termelési költsége, az úgynevezett bekerülési ár és az értékesítési ár között micsoda nagy diszparitás áll fenn.

És ha a nemzetek gazdasági háborúját a maga borzalmisságában felismerjük, akkor az előbbi ténynek az ismerete alapján rendkívüli idők rendkívüli követelményei várnak úgy a mezőgazdaságra, mint az államgazdaság legfőbb végrehajtó szervére, a kormányra. Mert azal tisztaban kell lennünk, hogy lehet akármilyen zseniális vezérkar, ha nincsen a katonákban a parancsteljesítésen túlmenő áldozatkészség és a sorsközösség felismerése és vállalása. Ugyanez a helyzet a gazdasági háborúban a kormány és a magángazdaságok között. De míg a kormány a maga jellegénél fogva szociális szemponttól sarkalva, hamarabb jut el a helyzet felismeréséhez, addig a magángazdaságokat csak gazdasági jelenségek győzhetik meg.

A mi gazdasági háborunk védelmi harc azért, hogy minden magyar embernek legyen tisztességes megélhetése és mindennapi kenyere és ennek a harcnak feltétele, hogy egyenlő sors jár mindenkinek ebben az országban. Nem menekülhet senki a svájci hegyek mögé a maga megmentett millióival, ha nyomorba szakad a magyar élet. Itt élnek, halnak kell... vagy pedig süitőn csap le a magyar ököl a hazaárulóra.

A gazdasági válság problémája a termelés és a fogyasztás egyensúly-

A NÉPSZÖVETSÉG XI. ÜLÉSSZAKA

Bethlen Genfbe érkezett, ahol nagyfontosságú tanácskozásokba kezdett

Titulescut választották a kongresszus ezidei elnökévé

Genf, szeptember 10.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök ma a kora délutáni órákban Genfbe érkezett. A miniszterelnök a Hotel „Beaurivage”-ban szállt meg. A miniszterelnök azért jött Genfbe, hogy érintkezésbe lépjen a vezető államférfiakkal, akik a népszövetségi közgyűlés alkalmával Genfben időznek. Magán a közgyűlés tanácskozásán nem vesz részt és

nem is tagja a magyar delegációnak. Az ülés végét nem várja be, hanem újból visszautazik Budapestre.

A miniszterelnök már ma délután megkezdte tanácskozásait. Négy óraker az olasz delegátussal találkozott, akivel hosszabb megbeszélést tartott. Este együtt vacsorázott Schober osztrák szövetségi kan-Scellárral. A vacsorán résztvett az osztrák és magyar delegáció több tagja is.

meta erre a tizenegyedik közgyűlés megválasztott elnökének deklarálta Titulescut, aki azonnal elfoglalta az elnöki széket és rövid beszédben megköszönte megválasztását.

Gróf Apponyi Albertné
bizottsági elnök lett

Genf, szeptember 10.

A népszövetségi közgyűlés tudomásul vette a főbizottságok elnökeinek megválasztását. A választás során a magyar delegációt kiváló megtiszteltetés érte, amennyiben ezúttal először történt meg, hogy az ötödik főbizottság elnökévé gróf Apponyi Albertné személyében magyar delegátust választottak. Gróf Apponyi Albertné tavaly alelnöke volt ennek a bizottságnak és fardtságos tisztjét mindenki élénk meglepedésére töltötte be. A megválasztás annál inkább figyelemreméltó, hogy ez az első eset, miszerint egy főbizottság elnöki tisztjének betöltésére hölgydelegátus felé fordult az általános bizalom.

Megkezdődött a népszövetség ülése

Genf, szeptember 10.

Szerdán délelőtt 11 óraker megkezdődött a Népszövetség teljes közgyűlésének tizenegyedik rendes ülészsaka. Az ülészsakon ezúttal a Népszövetségben képviselt mind az ötvenkét állam résztvesz. Öt miniszterelnök és 18 külügyminiszter jött el, közöttük Briand, Henderson, Curtius, Schober stb. Minden egyes állam háromtagu delegációval van képviselve. Az ősz Apponyi Albert

grófot, mint minden közgyűlésen, úgy ezúttal is általános tisztelet fogadta.

Ponban tizenegy óraker nyitotta meg a népszövetségi tanács hivatalban lévő elnöke, Zumeta venezuelai delegátus a közgyűlést. Zumeta beszéde után rövid szünet következett, majd déli tizenkét óraker a közgyűlés megválasztotta új elnökét, Titulescra a leadott ötven szavazatból negyvenhat esett. Zu-

A magyar nép tizezrei zarándokolnak Vass József miniszter koporsójához

Magyarország Kormányzója is részt vesz a pénteki temetésen — A külföldi világaitó a legnagyobb elismeréssel emlékszik meg Vass József érdemeiről — A nép jóléti tárca ideiglenes vezetésére Klebelsberg Kunó kapott megbízást

Budapest, szeptember 10.

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A Kerepesi-uti temető halottsházában hétfőn délután felállították Vass József ravatalát. A koporsóhoz, mely a trianoni idők egyik legnagyobb gyászát és fájdalmát hirdeti, tizezrek zarándokolnak reggeltől estig, hogy még egyszer tiszte-

legienek a nemzet nagy halottja előtt. A halottsház lépcsőinél szolgálati övvel, diszsisakosan rendőrfelügyelő áll, a kivényelt rendőrdiszőrség parancsnoka. A lépcsőkön s a halotti csarnok bejáratánál mindenhol egy rendőr s egy fekete diszruhába öltözött embere a székesőváros temetkezési vállalatának.

Az őrség sorfala között virágok és virágok, apró cserepekben vagy díszes vázákban. A tömérdék virágot a részvét és a szeretet hozta ide. A halottszobba előcsarnokában már gyertyák világítanak s beliebb a drapériák fekete komorságában kísésként a hatalmas érckoporsó egy-egy szöglete.

bahozása a tőke közvetítő segítségével, még pedig éppen fordítva, mint ahogy eddig csinálták, nem leépítéssel, racionalizálással, Bedaux-rendszerrel, munkáselboesátásokkal, szóval a termelés szűkítésével, hanem a fogyasztás növelésével, a bérminimumok felemelésével és a munkaalkalmak teremtésével.

Alapvető szerepe van tehát a tőkének, a hitelkérdésnek. A banktőke biztos kamatozása és a termelésbe jutott tőke eredménytelensége között levő diszparitás vagy megváltoztatja a tőke mai hitelpolitikáját,

vagy önmaga is belepusztul rövidlátó önzésébe.

Az állam kölcsönpolitikája és segítése csak akkor lesz eredményes, ha a bankok először lemorzsolják a diszparitást a kamatlábban és másodsor optimista hitelpolitikával indítják el a mezőgazdasági és ezen keresztül az egész közgazdaság elakadt vérkeringését.

Bankembereink, akik beleszülettek a bankkapitalizmus fénykorába és ezt abszolút értékűnek tartják, olvassák el az angol közgazdászok tapasztalati tényeken alapuló elméleti szabályait a hitelpolitikáról.

Price és Bagethot tanításait jó lenne feleleveníteni míg nem késő. Válságos időben szűkmarku hitel egy pusztulással.

Az értékesítés kérdése pedig egy a fogyasztás növelésével, ahol megint a nagytőke tehet legtöbbet a munkabérek emelésével.

Kivételes kormányintézkedések az ezévi terményfelesleg elhelyezése az állami gabonavásárlással, az adó- és vámrevízió, a fagykárhite meghosszabbítása és a hosszulejratu kölcsön mielőbbi megszerzése. Sok, sok, de nem lehet hialogatni.

Kertész Dániel

Ára 10 fillér.

Emerikánás díszörség

A ravatalos teremben a villanyfények csillogása, a viaszgyertyák lobogása templomi fénytel tölti meg a helyiséget. A koporsó két oldalán feszes vigyázban áll két-két pirosapkás egyetemi hallgató, a pesti Szent Imre-kollégium növendékei. Attól a pillanattól kezdve, hogy a holttestet kiszállították a Kerepesi-uti temetőbe, állandó ez az örség. — Az imázsámolyoknál apácák imádkoznak.

A halottsház előtt egymást váltják a közéleti előkelőségek autói s ugyanakkor tarisznyás parasztok, fejkendősnémikék ezrei sorakoznak a koporsó körül.

Dunántuliak zárandoklá a

Tömegesen zárandokol a Dunántul népe. A virágerdő és koszorurengeteg pillanatról pillanatra nő. Kedd reggeltől a résztvevőket kettes sorokba állítja a rendőrség és a bejárat előtt kordont is kellett vonni, hogy az egyre növekvő tömeg fel ne bontsa a rendet.

A résztvevők között legtöbb a szegény, nincstelen ember. Budapest nyomorultjai s a szegény dunántuli nép reggeltől estig járja a magyar fájdalom legujabb zárandokhelyét.

Egy kármankós hadi rokkant

Kedden reggel a zárandokoknak megható látványban volt részük. A koporsóhoz egy hadirokkant vonzolta magát. Két mankón, foltos katonasapkával megállt a ravatal előtt. A két mankó szinte reszketett a nagy erőfeszítéstől, amikor a katona feszes vigyáz-állásba húzta magát és jobbkézét könnyezve emelte sapkájához. Egy félórával később kétszáz hadirokkant, majd koldusok, rongyos és foltos ruhájú magyar nincstelenek hosszú serege következett. Nyomorultak, akiket sokszor

segített már a „könyvek és fájdalmak minisztere”.

Gyászol a magyar nemzet

Prohászka óta nem volt közszereplője az országnak, akinek halála akkora részvétet váltott volna ki, mint Vass Józsefé. Nemcsak a főváros, de a vidék is tele van fekete lobogóval s a gyásznak ebből az ünnepies kinyilvánításából hatóságok és magánosok egyaránt kiveszik részüket. Róla beszél mindenki, róla

Magyarország hercegprimása végzi a temetési szertartást

Vass József temetése iránt a szükséges intézkedések megtörténtek. Kedden délután Dréhr Imre elnöklésével a katolikus egyház, a kormány és rendőrség képviselői értekezletet tartottak, amelyen megállapították, hogy a rendezőbizottság a legnagyobb feladat előtt áll, amikor ezeknek a küldöttségeknek az elhelyezéséről kell gondoskodnia. Megállapították az Országház kupolacsarnokában történő gyászszertartás rendjét. A temetés pénteken délután 4 órakor kezdődik s a holttestet az Egyetem-templom Pantheonjában helyezik nyugalomra.

Serédi Jusztinián bíboros-hercegprimás beszenteli a holttestet, majd gróf Klebelsberg Kunó, mint a miniszterelnök helyettese, utána Almásy László, a képviselőház elnöke és báró Wlassics Gyula, a felsőház elnöke, mond búcsubeszédet.

A gyászmenet az Országházból az Alkotmány-utcán, Vilmos császártoron, Károly-köruton, Múzeum-köruton át megy a Kálvin-térre, ott a Kecskeméti-utcán át az egyetemi templomba. Ezen az útvonalon állítják fel a keresztényszocialista munkásság, továbbá rengeteg különböző testület és egyesület küldöttségét.

Az egyetemi templomban a be-

olvas mindenki, fátyolozott hangon és könnyes szemekkel. Az a páratlanul impozáns részvét, amellyel a magyar sajtó kivétel nélkül Vass Józseffel foglalkozik, még azokat is rádöbbentette a veszteség mérhetetlen voltára, akik talán sohasem látták őt életében s talán nem is voltak tisztában egyéniségének és alkotásainak korszakos jelentőségével. Vass József valóban a nemzet halottja, akinek a magyar Pantheonban a helye.

szertelési szertartást gróf Zichy Gyula kalocsai érsek végzi. Ezután a holttestet a templom kriptájába, a pantheonba viszik.

A Kormányzó a temetésen

Az Országház kupolacsarnokában a beszentelési szertartáson megjelentik vitéz Hortihy Miklós Kormányzó is, a királyi hercegi családok tagjai és a budapesti diplomáciai testület. Megállapították az elhelyezkedés sorrendjét, a képviselőház és felsőház tagjainak, valamint a többi meghívott előkelőségeknek is kijelölték a helyét.

Döntés történt abban a tekintetben is, hogy a beszentelés szertartásán a miniszterelnökhelyettesnek, valamint a felsőház és képviselőház elnökeinek beszédein kívül más felszólalás nem történik. Hasonlóképpen

A miniszterelnök repülőgépen érkezik a temetésre

Bethlen István gróf miniszterelnök Veienéből Genfba való utazása közben értesült Vass József haláláról. Genfben már várta a távirat, amely hivatalosan jelentette helyettesének váralan elhunytát. A miniszterelnök megdöbbenéssel és mélyszégyenrel vett a hírt. Amak a kíván-

nem lesz beszéd az egyetemi templomban a sirbatétnél sem. Az egyesületek és testületek kegyeletüket pénteken reggel negyedtíz órakor fogják leróni az országház kupolacsarnokában felállított katafalknál. Kilenc óra után fogják ugyanis a koporsót a Kerepesi-uti temető halottsházából gyásziúrgonnal átszállítani az országházába.

A megállapított program szerint egy negyed tíz órakor az összes vármegyei és városi törvényhatóságok, egyesületek és testületek küldöttel felvonulnak a katafalk elé és leteszik koszorúikat. A koszorúk letétele alkalmával minden küldöttség vezetője mond néhány kegyeletes szót.

A gyászmenet

A gyászmenet a következőképpen halad délután 4 óra után az országházból a már említett útvonalon.

Elöl haladnak az egyesületek küldöttségei, azután jönnek a koszorúkozsok, majd a pápás, utána a halottaskocsi, amely körül a népjóléti minisztérium osztályfőnökei és a Szent Imre kollégium diákjai állnak díszörséget.

A halottaskocsit követi a család. Vass József édesanyját annyira megviselte a csapás, hogy a temetési menetben nem vehet részt. Otthon marad Dréhr Imre államtitkár szülei-vel.

A család tagjaival mennek Dréhr Imre és Ripka Ferenc. A család után a temetésen résztvevő előkelőségek következnek.

ságának adott kifejezést, hogy a mennyiben csak lehetséges és a tárgyalások lehetővé teszik, részt vesz a temetésen és elkíséri utolsó útjára Vass Józsefet.

A miniszterelnök megérkezése — ha a geni helyzet megengedi — csak repülőgépen lehetséges. Fele-

TARCA

NAGYAPÁM HALALÁRA

(Bölszi Buday Gyula † 1930 IX.)

Buzakalászként visszahanyaltott Kaszára érten szép fehér feje,
Nem simogat már többé szeretettel
Mindent mosolygó, jószágos szeme

Árván hallgat a pipatórium
Borong a kicsiny, boltíves szoba
Várnak, de tudják, hogy akire várnak
E küszöbön már nem lép be soha

85 év, dal, mámor, szerelem,
Fájdalom, küzdés, szeretet, harag,
Egy koporsóba minden befér:
Ó, jól tudják e százados falaki

Boruljon rá a békeszemfedő,
S mit egykor áldott keze illettett:
Sirja felett lelkem legszebb virága
Virít szomorúan: a szeretet.

KIRÁLY TIBOR.

Amerika ipari uralkodói

A párisi Revue des deux Mondes igen érdekes cikksorozatban rajzolja meg az Egyesült Államok nagy ipari uralkodóinak arcképeit, akik közül többen már történelmi alaknak tekinthetők. Ezek között is első sorban áll a 91 éves John Rockefeller, aki egyedüli képviselője ma az amerikai nagyipart megteremtő kivételes egyéniségek generációjának. — Rockefeller, épp úgy, mint legtöbb társa, teremtető lángszó és páratlan

munkaképessége mellett mindig tisztában volt azzal, hogy a vagyon nem cél, csak eszköz és hogy kötelessége ezt a vagyont olvasformán felhasználni, hogy mások számára is gyümölcsöző legyen. Rockefellernek és társainak vagyona soha sem fektült halott értékekben, hanem mindig egész erejével résztvett az ország gazdasági vérkeringésében és folyton újabb értékeket termelt.

A legtanulságosabb pályafutása azonban az ipari uralkodók között nem is John Rockefellernek, hanem hanem Andrew Carnegie-nek volt. Carnegie, aki 1835-ben született, skót származású. Még gyermek volt, amikor apja teljesen tönkrement és az egész család kivándorolt Angliából Amerikába. Itt évekig a legnagyobb nyomorban éltek. Carnegie anyja maga talpatta meg gyermekei cipőit, mert nem tudta volna megfizetni azt a cipésznek. Andrew Carnegie mindig rendkívül szeretettel és tisztelettel emlékezik meg a különösen érelyes asszonvról. Azért nem házasodott meg csak 60-ik évében, mert nem akarta elhagyni anyját. S mikor megírta híres könyvét életéről, annak első lapjára a következő megható ajánlást helyezte: „Az én legtisztább hősömnek, anyámnak”.

Az amerikai fémpar uralkodója 12 éves korában még inas volt egy kis szövötműhelyben, ahol apja is dolgozott. Fizetésül hetenként nem kapott többet, mint egy dollár. Tizenéves korában Pittsburgba került a távírdához, ahol az a kötelessége volt, hogy kiséperje az irodát, kihordja a sürgönyöket és föl-másszék a távírópóznákra kisebb javításokat csinálni. Mindezért két dollárt kap hetenként. Amint azon-

ban könyvében írja, ebben a pillanatban már nyeregben érezte magát. Szabad perciben megtanulta kezelni a távírógépeket, ugyanígy, hogy egy reggel, amikor senki sem volt még az irodában, ahol csak ő sepregetett, le tudott venni egy sürgős táviratot. Tizenhét éves korában már távírdahivataltok 25 dollár fizetéssel hetenként.

Mint távírdász lépett be a pennsylvániai vasutak szolgálatába. Itt azután egy véletlen alkalmat adott neki arra, hogy kiténtesse magát. Egy napon, mikor egyedül volt az irodában, súlyos balesetet jelentettek, mely az egész forgalmat megakasztotta. Carnegie, pillanatig se gondoskodott, hanem igazgatója nevében szétküldte a szükséges utasításokat, melyek minden tekintetben beváltak. Kiténtetésül főnöke, mikor kinevezék egy központi magasabb állásra, magával vitte és előléptette a fiatal Carnegiet. Huszonegy éves korában Andrew Carnegie már vasúti vezérigazgató Pittsburgban. Mikor megkérkék tőle, hogy milyen fizetést akar, azt válaszolta, hogy a fizetés nem számít. Neki nem fizetés kell, hanem állás, ahol dolgozhatik. Fizetést azért mégis kapott, csekély 15-000 dollárt adott neki évente.

Ezzel azután elkezdődött a rohamos emelkedés is. Harminczéves korában négy barátival együtt kis gyárat épít. Előre látta, hogy a vasúti munkában, különösen a hidak építésénél, a fát fölcserélik vassal és acéllal, azért vashid-alkatrészek gyártására rendezkedett be. Pár év alatt olyan sikerei vannak, hogy a híres Pullman-nal együtt pályázik arra, hogy hálókocsikat állítson be a vasutaknál. Ugyanekkor a petró-

leum iránt is éreklődik és rövidesen ezen a területen is óriási sikereket ér el. Az amerikai vas és szénipar lettek szívében. Pittsburgban újabb üzemeket alapít és saját vasútaival köti össze gyárait a 350 kilométerre fekvő szénbányákkal. Lassanként megteremtí a nagy amerikai acéltársaságot, a híres Steel Trust Corporation-t, mely uralkodik az Egyesült Államok egész fémparán. Működése alatt súlyos válságokkal kellett megküzdenie, amikor egyetlen elhatározáson mulott, hogy hatalmas vállalkozásai összeomlanak-e vagy sem. Végül is minden nehézségen átküzdötte magát. Sikerei teljében 66 éves korában visszavonult az üzletől, hogy ezután minden erejét filantropikus működésének szentelje. Vállalatait 492 millió dolláért adta el Morgannak. De ezenkívül is óriási készpénz vagyona volt. A kis pittsburgi telegrafista a világ egyik leggazdagabb embere lett.

Miben lehet keresni csodálatos sikerének titkát? Erre nehéz választ adni. Mindenesetre hozzájárult az is, amit könyvében tanácsot a fiatal embereknek:

— Terveidben mindig magasra tekints. Nem adnék egy garast egy olyan fiatalemberért, aki megindulásakor már nem látja magát képzeletében valamelyik nagy vállalat élén. Egy pillanatra se elégedi meg magadban azzal, hogy csak alkalmazott légy, ha vezető állásban is, bármely nagy vállalkozásnál. Mindenki mondja azt magának: „Nekem vezető helyen kell állni!” Állásaidban legyél király! Fogadd meg, hogy terveidet a legnagyobb kitartással és odaadással fogod megvalósítani és ne engedd szétforgácsolni az erődöt egyébbel, bármily kísértésnek is legyél kité-

sége, Bethlen Margit grófnő, aki eredetileg el akarta kísérni férjét genfi utjára is, a miniszterelnök kérésére nyomban megszakította utját és visszatért Budapestre, ahova tegnap este megérkezett.

Seipel prelátnak részvéte

Zichy János grófhhoz, a Keresztény Gazdasági és Szociális Párt elnökéhez ma részvéttáviratot intézett Seipel prelátnak, Ausztria volt kancellárja. A részvéttávirat a következőképpen hangzik:

„Zichy János gróf ökegyelmességének. Az Önök nagynevű miniszterének, Vass Józsefnek merendítő halála alkalmából Excellenciádnak és pártjának legmélyebb részvétemet nyilvánítom. Seipel.”

A magyar politikai élet legkülönösebb tényezői is részvéttáviratokkal keresték fel Zichy János gróf pártelnököt.

Az olasz sajtó megemlékezése

Róma, szept. 10.

Valamennyi lap megemlékezik Vass József népiéleti miniszter haláláról és részletesen foglalkozik a váratlanu elhunyt kiváló államférfiu buzgó munkásságával és érdemeivel. A lapok különösen szociálpolitikai alkotásait emelik ki fényképet reprodukálják és közlik életrajzát, irodalmi tevékenységét és szónoki kiválóságait. — Hangoztatják, hogy Magyarország egyik kiváló politikusa: Olaszország pedig őszinte barátiát gyászolja az elhunytban.

Félsz Európa nagy részvételt adózik

Vass József halála alkalmából az európai nagysajtó a legteljesebb részvét hangján emlékezik meg az elhunyt államférfiről. Több angol és német lap vezércikkben méltatja Vass József érdemeit s a francia sajtó is úgy emlékezik meg róla, mint a XX. század egyik legnagyobb szociál-politikusáról. Az európai kormányok elnökei részvéttáviratokat intéztek a magyar kormányhoz. — Ugyancsak kifejezték részvéttüket a külföldi katolikus testületek is.

Klebsberg a helyet es népiéleti miniszter

Budapest, szept. 10.

Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter szerdán délelőtt megjelent a népiéleti minisztériumban és közölte Drehr Imre államtitkárral, hogy a Kormányzótól megbízást kapott a népiéleti és munkaiügyi tárca ideiglenes vezetésére. Klebsberg azonnal hozzáfogott a legsürgősebb ügyek elintézéséhez, majd visszatért a kultuszminisztériumba.

A keresztény gazdasági-párt gyászja

Budapest, szeptember 10.

A keresztény gazdasági és szociális párt Vass József halála alkalmával rendkívüli ülést tartott, melyen áldozott Vass József emlékének. Az értekezletet gróf Zichy János nyitotta meg. A párt tagjai meghatottan hallgatták Zichy János szavait. Az értekezlet tudomásulvette, hogy táviratot küld Vass édesanyjához és a kalocsai főkapitánhoz. Elhatározták az értekezleten, hogy a párt részvétének a mai ülésen jegyzőkönyvben ad kifejezést és testületileg vesz részt a temetésen. Felkérte a párt Ernszt Sándort, hogy az országház kupolacsarnokában tartandó temetési szertartáson a párt nevében mondjon bucsubeszédet.

Terjessze a Debreceni Ujságot

AZ ÖN ŐSZI
NAGYTAKARITÁSÁNÁL
VIM
MINDENT TISZTÍT

AJTÓT, AJTÓFÉLFÁT, FABURKOLATOT ÉS KILINCSET.

Kisgazdapanaszok az egységspárti értekezleten

Budapest, szeptember 10.

Az egységspárti kisgazdaképviselelő ma este értekezletet tartottak, melynek megnyitása után Mayer János miniszter kegyeletes szavakkal emlékezett meg Vass József elhunytáról.

Az értekezlet során a képviselők foglalkoztak a kerületeikben fennálló politikai és gazdasági helyzettel. — Megbeszélések tárgyai ezek voltak: a vetőmag-, fagy- és jégkárköleszők visszatérítése körüli nehézségek, mely ügyben kérelemmel fordultak Mayer János miniszter utján a pénzügyminiszterhez. Majd szóba került a bolettatörvénnyel kapcsolatban a törpebirtokosok földadoja.

Sürgötték a kartell törvény megalkotását, a szén árának mérséklését, a borfogvasztási adó eltörlését, a mezőgazdasági munkanélkülieknek munkához juttatását, a határidős üzletek megszüntetését, a MÁV tarifareformját és végül a gyufaköleszőből visszamaradt összegnek földvásárlás céljaira való kihelyezését.

Mayer János a felvetett kérdésekre kimerítő választ adott. Majd megállapodtak abban, hogy a Nagyatádi-serlegsövetség rendezésében szeptember 28-án jubiláris ünnepséget tartanak Nagyatádj Szabó István, a párt alapítójának 20 éves jubileuma alkalmából.

Példátlan botrányt rendeztek a pesti kommunisták bünperük főtárgyalásán

Budapest, szeptember 10.

Példátlanul izgalmas és viharos botrányokat rendeztek ma kommunista vádlottak a büntetőtörvényszék Szemák-tanácsa előtt. Annak a nagy kommunista pernek egyik része került ma a nagy esküdtzseki teremben tárgyalásra, amelynek eredetileg több, mint 120 vádlottja volt, de amelyet később a törvényszék négy részre osztott. A mára kitűzött tárgyalás 22 vádlottja közül 15-en letartóztatásban ülnek.

Amikor féltiz órákor Szemák tanácselnök vezetésével a bíróság bevonult, a vádlottak, úgy a szabadlábakon levők, mint a letartóztatottak, mint egy ember ugrottak fel helyükről és egymást tulharsogva kezdték ordítani a kommunista jelszavakat:

— *Éljen a kommunista internacionálé! Éljen a kommunista sajtó! Le az osztálybirósággal!*

Percekig tartott az üvöltés, mert a fegyőrök tehetetlenek voltak a magukból kikelt vádlottakkal szemben.

Amikor végül elült a lármá, a vádat képviselő Lindmayer ügyész indítványt terjesztett elő, amelyben valamennyi vádlott ellen a főtárgyaláson elkövetett kommunista bün cselekmények miatt ígátás büntette címén vádat emelt, kérte, hogy a szabadlábakon levőket a bíróság azonnal tartóztassa le és hogy a most emelt vádját a bíróság azonnal tárgyalja le.

Ujabb hatalmas ordítás volt a válasz az ügyész szavaira. Az elnök figyelmeztette a vádlottakat, ha to-

vábbra is rendezavarásokat követnek el, kénytelen lesz őket megbilincselteni. A figyelmeztetés hiábavaló volt. Szónoklatba kezdett Popper Sándor és kitört a legviharosabb és legizgalmasabb jelenet Ellenbogen Pál személyi adatainak felvételénél. Amikor Ellenbogen szintén szónokolni kezdett, a fegyőrök vissza akarták nyomni székébe, mire Ellenbogen az egyik fegyőrré támadt. — Popper Sándor is kiszakította magát a fegyőrök kezéből és Ellenbogen fegyőreire rontott. Felugrott a többi kommunista is, ordítani kezdtek, rátámadtak a fegyőrökre, mire azok egyrésze kirántotta szuronyát, a rendőrök felugrottak a padokból és csak izgalmas percek elteltével lehetett valamiképpen a rendet helyreállítani. Az elnök a renitenskedőket sőtétzárkával büntette. Majd kijelentette, hogy a bíróság a főtárgyaláson elkövetett büncselekmények miatt indított eljárást a rendes utra utasítja. A rendezavarások miatt a szabadlábakon lévő vádlottak közül Schwarz Bellát és Grünwald Lászlót előzetes letartóztatásba helyezi és elrendeli Hoffmann Lászlónak fogházörizetre való vételét.

Ezután becsukódtak az ajtók és most már zárt tárgyaláson folytatták a vádlottak kihallgatását.

— TANKÖNYV KÖTÉSEK szolid és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban.)

Felfüggesztették állásától a városi téglagyár igazgatóját

A közelmúltban a téglagyári ellenőrző vizsgálat alkalmával megállapítást nyert, hogy ott kezelési rendellenességek és könyvelési szabálytalanságok fordultak elő. E miatt Tittel Oszkár alkalmazott folyó évi augusztus hó 26-án állásából azonnali hatállyal elbocsátott, minthogy pedig megállapítást nyert az a körülmény is, hogy ezekért a szabálytalanságokért az igazgató is felelős, a fegyelmi eljárás ellene is elrendeltett és a vizsgálat érdekében állásától felfüggesztették.

A finnek radikális módon bannak el a kommunistákkal

Helsinki, szeptember 10.

A lappó-párt és a kommunisták harca kiújult. A lappó-mozgalom vezetői kedden minden városban felszólították a kommunista városi képviselőket, hogy mondjanak le mandátumukról és aki nem engedelmeskedett, azt éjszakánként idején elhurcolták. Helsingforsban valamennyi kommunista városatya lemondott, de a vidéki városokban ott ellenkeztek a kommunista képviselők. Így történt Abó-ban is. Egy kommunista városi képviselőt kirángáltak ágyából és egy ingben a város határára vitték teherautóval s ott megígérte, hogy lemond mandátumáról.

Hasonló eset történt Sanmarje városában is.

Vakmerő betörés egy Kassa u-i lakásba

(A D. U. tudósítójától.)

Barna Tamás Kassa-ut 25. számnál lakó tisztviselő feljelentést tett a rendőrségen, hogy a múlt éjszaka távolléte alatt ismeretlen tettes feltörte a lakását és abba behatolva, az íróasztala fiókjában lévő 50 pengő készpénzt ellopta. Érdekes, hogy a feljelentés szerint ugyanabban a szobában egy másik asztalon egy töltött revolver, valamint több pénz és ezüsttárgy volt elhelyezve, amikhez a tolvai nem nyúlt.

Valószínű tehát, hogy a tolvait időközben megzavarták és így nem tudott aprólkosan körülmézni a szobában. A rendőrségen megindult a nyomozás a tolvai kézrekerítésére. Különös egyébként, hogy az utóbbi időkben ehhez hasonló betörések nagyobb számban fordultak elő s valószínű, hogy valamennyit egy ember követett el.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Madarász Lajos fm., Jeány Róza; Vass Pál közművestanuló, fiu István; Zay Ferenc Ferenc, Tibor.

Házasságok: Lengyel Lajos Bácsa Eszterrel, Jejjeng Jakab Horváth Ilonával, dr Soth Rezső Galli Bélával.

Halálozások: Özv. Kovács Ferencné Pataki Eszter ref. 65 éves, Beresényi u. 56. Sebök Imre ref. 11 hónapos, Haidubadház. Poifeari Istvánné Bannak Mária rom. kath. 49 éves, Fegyvernek.

Kifutó fiu

14—16 éves felvételik lapunk nyomdájában József kir. herceg-u. 16

Baloldali interpelláció-roham készül a legközelebbi városi közgyűlésen

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Debrecen város legközelebbi közgyűlésére a baloldali ellenzék ismét az interpellációk özönével árasztja el a törvényhatósági bizottságot. Hegymegi-Kiss Pál például a következő interpellációt terjeszti elő:
„Sziveskedjék a polgármester ur nyilatkozni, milyen árban állapították meg a téglavetőbeli lakosság részére az egyes házhelyek négy-szögölenkénti árát, mert a lapokból vett értesülésem szerint 2.00—3.50 pengős értékelés a mostani súlyos gazdasági viszonyok mellett túlságosan magas és megfizethetetlen.”

Sarkadi István, Czeizing Lajos és Vadászi Sándor sem maradnak hangtalanul. Sarkadi ugyanis a rokkantkérdésről és a rokkantakkal való bánásmódról, Czeizing Lajos a téglavetői telkek áráról, Vadászi pedig a vámsorompóról fog interpellálni. Vadászinak egyébként egy önálló indítványa is fog szerepelni a közgyűlésen, amelyben azon ügyészi díjak fizetésének megszüntetését kéri, amelyeket a városi kislakások bérlőinek a várossal kötött és köntendő szerződéseik után kell fizetni. Kérni fogja, hogy a város főügyésze a jövőben ilyen díjakat ne szedjen.

Miért hagyta ott Grandi olasz külügy-miniszter a népszövetséget

„Nincs időm rá, hogy heteket töltsek Genfben”

Genf, szept. 10.
Ismeretes, hogy Grandi olasz államtitkár váratlanul és hirtelen elutazott Genfből, ahol a Népszövetség üléséhez tartotta.
Petrinax az Echo de Paris hasábjain az olasz külügyminiszter elutasítását a tegnapi nap legérdekesebb eseményének mondja. Általános feltevést keltett, hogy Grandi csak két napot töltött Genfben és még a legfontosabb ügyek tárgyalása előtt elutazott. Genfi olasz körökben ezt úgy magyarázzák, hogy a miniszter csak rövid ideig akart Genfben tartózkodni. Grandi pedig elutazása előtt az újságíróknak a következő-

ket mondotta:
Kartársaim megengedhetik maguknak, hogy heteket töltsenek Genfben, de nekem nincs rá időm.
Meglepetést keltett Genfben az is, hogy Grandi, aki a saarvidéki vasutvédelem kérdés előadója a Népszövetségben, a Curtius külügyminiszterrel megbeszélte tárgyalást is lemondta. Más oldalról kijelentik, hogy Grandi nem akart a Népszövetség közgyűlésén résztvenni, mert kénytelen lett volna a legfegyverzés kérdésében igen rideg magatartást tanúsítani, ami által a küszöbön álló francia-olasz tárgyalásokat kompromitálhatta volna.

Döntő vereséget szenvedtek a kínai kommunisták

London szept. 10.
Shanghaiből jelentik: A nankingi kormánycsapatok kedden döntő győzelmet arattak Csangcsa mellett a várost ostromló kommunista sereg fölött. Három napig tartó véres harc

után szétverték a vörös hordát, amely sok halott és sebesült hátrahagyása után elmenekült a város alól. Honan és Kiangsi tartományok felé.

S. Andor grafológus távozása Debrecenből

A közönség több oldalú kérésére S. Andor grafológus meghosszabbította csütörtök estig itt tartózkodását. A művész Debrecenből Hajduböszörménybe utazik, ahol egy pár napot fog eltölteni, majd onnan Budapestre keresztül Bécsbe és Párizsba utazik. Sok ember kereste fel kétheti tartózkodása alatt Debrecenben, akik teljes megelégedésüknek adtak kifejezést. Tekintettel grafológusunk elutazására, úgy határoztunk, hogy a beküldött kézírásokra a válasz analíziseket minden hét vasárnapján fogjuk közölni lapunkban és így előfizetőinknek és olvasóinknak ezirányú kívánságait teljesíteni fogjuk. Amikor a művészt megkérdeztük, hogy hogyan volt megelégedve a debreceni közönséggel, azt felelte, hogy Csonka-Magyarországon még egy olyan kultúrát és művészetet pártoló közönséget nem látott, mint amiben része volt Debrecenben. Sajnálattal fejezte ki az iránt, hogy ily korán el kell

után szétverték a vörös hordát, amely sok halott és sebesült hátrahagyása után elmenekült a város alól. Honan és Kiangsi tartományok felé.
mennie, de ennek oka az, hogy tudását sokan akarják olyanok igénybe venni, akik nem debreceni lakosok, másrészt pedig többféle bűnügyben van kirendelve különböző bíróságokhoz. Ha valaki a jövőjét tudni akarja, amelyet nem a szelvény ellenében, hanem készpénzfizetés ellenében tudhat meg, úgy arajolja le egy fehér papirosra jobbkézének körvonalait és rajzolja be baltenyerében levő vonalait ponosan és küldje be posta útján „A grafológia” szerkesztőségéhez Budapest, VI., Jókai-tér 7. II. emelet 21. három pengő kíséretében.

Grafológiai szelvény

Név:

Lakás:

Szörme bundák

és prémek nagy választékban. Szörme bundák javítását, alakítását jutányosan, a legújabb divatlap szerint készíti KÖVÁRI szücsmester. József kir. hg-u. 3. Arany Bika fürdő mellett

Aki a fenti szelvényből hat darabot beszolgált a Debreceni Újság (Hajdúföld) szerkesztőségéhez, annak S. Andor ingyen küldi meg jellemrajzát és írásának analízisét. S. Andor egyébként Kossuth-utca 26. szám alatti lakásán (kapu alatt balra) naponként reggel kilenc óráig áll az érdeklődők rendelkezésére.

14.80 P.-ért

csak

Frank Edénél

kaphatók a világhírű Fischer-gyár nyulszőr

K·A·L·A·P·J·A·I

Gyönyörű színek, remek formák

Az argentinai kormány elrettentő példája az „ellen orradalmárok” megfélemezésére

Egy nap alatt tizenkilenc kivégzést volt Buenos Ayresben

Newyork, szeptember 10.
Az új argentinai kormány elrettentő példát statuált az ellenorradalmárok megfélemlítésére. Kedden délután tizenkilenc kivégzés volt az argentinai fővárosban. A haláraitételek közül négyen politikai foglyok voltak, a többi tizenöt pedig bandita. A politikai foglyokat negyedóra hosszát tartó tárgyalás után ítélte halálra a rendkívüli katonai örvényszék. A kivégzéseket rögtön a halálos ítélet meghozatala után végrehajtották.

Agyonlőtték többek között Sanmartino előváros rendőrfőnökét is,

aki bizalmas barátja volt Irrigoyen exelnöknek. A többi három kivégzett is Irrigoyen híve volt. A tizenöt kivégzett banditát fosztogatáson érték. Ezeket minden bírói tárgyalás nélkül lőtték agyon. A késő esti órákban további letartóztatások történtek. Irrigoyen exelnök hat hívét vetették börtönbe is több, mint valószínű, hogy a hadbíróóság őket is halálra fogja ítélni. A belügyminiszter oly módon akarja lehetetlenné tenni az ellenorradalmárok szervezkedését, hogy általános fegyverviseelési tilalmat rendelt el.

Előpták egy városi tisztviselő találmányait

(A D. U. tudósítójától.)

Molnár Kálmán városi tisztviselő Thaly Kálmán utca 6. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségnek, hogy a Boeskey-Ferencváros focibármérkőzés alkalmával a pályán ismeretlen tettes a nagy tolongásban kilopta a barna krokodírbőr pénztárcáját, amelyen fontos iratok és két tanulmány tervezet is volt. Megindult a nyomozás az ismeretlen zsebmetsző kézrekerítésére.

UJABB KOMMUNISTALETARTÓZTATÁSOK SALGÓTARJÁNBAN

Salgótárján, szeptember 10.
A csendőrség a legutóbbi kommunista agitációk ügyében folytatott nyomozás során a szombaton elfogott három baglyasaljai munkásvállomása nyomán, akik kommunista röpiratokat terjesztettek és titkos agitációt folytattak, hét újabb embert tartóztatott le.

Az újonnan letartóztatottak közül három szintén baglyasaljai bányász, az egyik albertaknai, az egyik pedig gusztávaknai bányász. Rájuk kívül letartóztatták Miklós Árnád cipész és Benkő Albert részlevágó salgótáriai lakost. Ez utóbbi kettő tartotta fenn az összeköttetést a budapesti központtal, ők közvetítették a röpcédulákat is.

Tanuló lány

felvételik lapunk nyomdájában

József kir. herceg-u. 16.

KONZERVMERGEZÉST KAPOTT 131 ANGOL KATONA

Gibraltár, szeptember 10.
Az itteni katonaság körében 131 katona rossz konzerv fogyasztása következtében megbetegedett. A betegeteket a katonai kórházban ápolják.

— Budapest, a Központi Szállodát, (Centrál) melyet Pallai Miksa a Grand Hotel Esplanade, István király, Deák Ferenc szállodák volt tulajdonosa vett át, lapunk olvasóinak melegen ajánljuk. A polgári családoknak ez az egyik legismertebb fővárosi otthona, alig 2 percrenyire a Keleti pályaudvartól, újonnan berendezve, gőzfűtéssel, hideg-meleg vízzel, telefontal, rádióval várja a vidéki és külföldi vendégeit. A főváros idegenforgalmának nagy nyeresége az új vezetés alatt álló szálloda, melyben a polgári árak mellett már 5 pengőtől kezdve kaphatók szobák.

— Poloskát, svábot, molyt kiirtani házilag csakis a Löchnerer Chexin-nel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

Írógép

teljesen kifogástalan, strapabíró, „Ideál” márká

e l a d ó.

esetleg bérbe kiadó hosszabb időre. Érdeklődni a Debreceni Újság kiadóhivatalában lehet.

A TISZAI EVANGÉLIKUS EGYHAZKERÜLET KÖZGYÜLÉSE

Az evangélikus egyházkerület nagyszabású mozgalma indit a hadikölcsön valorizációért

Az evangélikus egyházkerületi közgyűlés mélységes kegyelettel emlékezett meg Vass Józsefről — Geduly Henrik püspök jelentése a felekezetek egymáshoz való viszonyáról — Eltiltották, hogy az egyházi tisztviselők másvallásuakkal kössenek házasságot

(A D. U. tudósítójától.)

A tiszai ágostai evangélikus egyházkerület Geduly Henrik püspök és Zelenka Lajos kerületi felügyelő elnöke alatt szerdán délelőtt 9 órai kezdettel az evangélikus templomban tartotta meg közgyűlését, amely istentisztelettel kezdődött.

Itt mindjárt megemlítjük, hogy a tiszai evang. egyházkerület közgyűlése a trianoni béke előtt még 10 egyházmegyéből és több, mint 170 egyházból állott. Ma pedig 10 egyházból, azaz 2 csonka-egyházmegyéből áll, amelyek egyike 9, másika 7 egyházat foglal magában, a trianoni szegénybéke következtében.

A közgyűlésre Debrecenbe érkezett az evangélikus egyházi és világi élet számos kitűnő vezéralakja, így többek között Geduly Henrik püspök, Zelenka Lajos itélőtáblai tanácselnök, kerületi felügyelő, dr. Zsedényi Béla jogakadémiai tanár, egyházkerületi főjegyző, Duszik Lajos főjegyző, miskolci esperes, dr. Domján Elek sátoraljai helyi esperes. — Résztvett a közgyűlésen dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, egyházmegyei felügyelő, Paulik János kormányfőtanácsos, az Országos Evangélikus Lelkészségület elnöke, Zorkóczy Samu rimamurányi vasgyárigazgató, dr. Victorisz József tankerületi kir. főigazgató, Gerhardt Béla tanítóképzőintézet igazgató és még számos előkelőség.

Zelenka Lajos megnyitó beszéde

Istentisztelet után Zelenka Lajos kerületi felügyelő hatalmas, nagyszabású és mély gondolatokkal tel. beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Megemlékezett a most lefolyt Szent Imre-ünnepségekről és azt fejtette, hogy amint a pápai legátus is megállapította, ezek az ünnepségek nagyon nemes propagandával szolgálták az ezerszázados magyar nemzet eltiport igazságát. Hozzáfűzte azt is, hogy ezeknek a nagy elődöknek, Szent Istvánnak és Szent Imrének emléke fölött a magyar protestantizmus kegyelete is virraszt.

Megemlékezett beszédében a most elhunyt Vass József népiéleti miniszterrel is, aki — mint mondotta — a magyar politikai közélet legsúlyosabb alakja volt. Erdemes és értékes képviselője a keresztényszocialista gondolatnak. Mint vallás- és közoktatásügyi miniszter is példaadóan töltötte be helyét és az evangélikus egyház jogos érdekei iránt is mindenkor megértéssel viseltetett, amit az ő minisztersége óta is nélkülözni kénytelen az egyház.

A kormány nagy tartozása van az evang. egyházzal szemben

Az emelkedett szellemű szép beszéd után Geduly Henrik püspök terjesztette elő nagyszabású évi jelentését. Mindenekelőtt Zelenka Lajos elvülhetetlen érdemeiről beszélt s indítványozta, hogy Zelenka mostani beszédét a közgyűlés jegyzőkönyvében teljes terjedelmében örökítsék meg. Ezután pontról pontra ismertette jelentését, amelynek igen érde-

kes része az egyházhoz és a többi felekezetekhez való viszonyról szóló szakasz. Rámutat arra, hogy az állam az 5—15 százalékig menő államszegélyt is redukálta. Teljesíthetetlen maradt az evangélikus egyháznak egész sereg jogos kérése. — Azt az érzésemet leküzdeni nem tudom, — mondotta a püspök, — hogy nem érzem és nem látom annak a méltányosságnak alkalmazását, mely a gyengébbet erőteljesebben támogatja. A kormánynak be kell látnia, hogy egyházunkkal szemben tartozásban van.

A felekezeti viszonyok

Az evangélikus egyháznak a felekezetekkel való viszonyában, a római katolicizmussal szemben, határozott rosszabbodás állott be. A közvélemény ellenőrzése alatt álló nyilvános fórumokon — ugymond a jelentés — keneteljes főpapi szavatok hirdetik a felekezetek közötti béke nemzeti szempontból való nagy jelentőségét, addig a perifériákon a plébánosok és segédesapataik részéről a legagresszívabb támadásokat intézik a protestantizmus ellen. Megbontják a vegyes házasságban élő házastársak nyugalmát, amedőn lebecsmérlik a protestáns egyházi szertartásokat, törvénytelenek bélyegzik a prot. lelkész által megáldott házasságokat, a vegyes házasságban élőket pedig becűlétszóval kötelezik, hogy gyermekeiket a katolikus vallásban neveltsék, hitoktatók utján megtiltják növendékeiknek a protestáns társaikkal való barátkozást.

— Mi elérkeztünk a türelem és béke érdekében való hallgatás határához, rajtunk áll, hogy e határon az önvédelem parancsára túlhaladva, az önvédelem útjára lépünk. Ha úgy tetszik, majd mi is segítünk olajat önteni a tüzre. Engedjék meg azonban remélünk, hogy ettől a legalább nekünk protestánsoknak, rettentően fájdalmas lépéstől mégis megkímélnek minket és komoly keresztény és magyar hazafias elhatározással lecsapják a sorompót további törvény- és evangéliumellenes agitáció előtt.

Megemlékezés Vass Józsefről

A püspök ezután a soproni teológiai otthon felavatásával kapcsolatban kegyeletes és szeretetteljes szavakkal emlékezett meg a nemzet nagy halottjáról, Vass József népi-

életi miniszteréről. Vass Józsefnek — ugymond — meleg szíve, megértő lelke volt egyházunk minden nemes törekvése iránt. Az összes kultuszminiszterek között, akikkel husz év alatt érintkeztem, ő volt a legmegértőbb, legemberibb szívű miniszter, mikor ezt a tárcát viselte. A magyar nemzeti közéletnek kevés ilyen vezéralakja volt és lesz, mint Vass József.

A hadikölcsönök valorizálása

Szólott ezután Geduly püspök a hadikölcsönök valorizációjáról. — Szükségesnek tartja, hogy az egész

Egyházi jóvedelmet élvező tisztviselő csak protestánsal köthet házasságot

Ezután a közgyűlés megkezdte a tárgysorozat letárgyalását, amelynek igen érdekes része volt az a szabályrendelettervezet, amely az egyházi javadalmakat élvező tisztviselőknek tiltja, hogy másvallású nőt vegyenek feleségül, vagy másvallásuakhoz menjenek férjhez. A szabályrendelettervezet körül már évek óta heves viták folytak. Az egyik álláspont szerint ki kell mondani, hogy evangélikus egyházi tisztviselő csak protestánsal köthet házasságot, a másik álláspont szerint leghelyesebb a teljes liberalizmus, mert az élet ugyanis erősebb minden törvénytől.

A közgyűlésen a javaslatához szövege, Zsedényi Béla jogakadémiai tanár a teljes liberalizmus álláspontját fejtette ki. Victorisz László diósgyőri lelkész, valamint Paulik János lelkész az eredeti javaslat mellett szólaltak fel. Paulik János szerint teljesen lehetetlen az, hogy egyházi tisztviselő, aki az egyháztól kap kenyeret, esetleg katolikussal kössön házasságot, mikor a Seredikodex alapján az ilyen házasságokat a katolikus egyház ma már hivatalosan is concubinátusnak minősíti.

Geduly püspök szerint lehetetlen lépést nem tenni a másik oldalról folyó akciók ellen. Ötven évvel ezelőtt, az akkori magyar közéleti fogás mellett ki lett volna zárva, hogy ilyen javaslattal idejőjenek. Most azonban erre a védekezésre szükség van. Reméli azonban, hogy fog jönni egy jobb kor, amikor a felekezeti viszálykodás kiküszöbölődik a magyar közéletből. Addig ideiglenesen ezt el kell fogadni.

A közgyűlés ezután elfogadta a

egyetemes egyház kiterjedő mozgalmat indíttson és csatlakozásra szólítsa fel a testvér református egyházat is a hadikölcsön valorizáció érdekében, mert sem az egyik dicső gazdag felekezet, sem az a másik felekezet, melynek tagjai igen jó anyagi helyzetben vannak, nem vették ki a részüket olyan mértékben a hadikölcsönök jegyzéséből, mint a protestáns egyházak.

Szólott ezután arról, hogy az államszegélyeknél a kormány ötszázalékos csökkentést vitt keresztül. Ha a kultuszminiszteri székben olyan férfiú ült volna, akiben több megértés van a protestáns egyházak ügyei iránt, akkor ez a leszállítás nem következett volna be.

Bejelentette többek között a püspök azt is, hogy a miskolci jogakadémia magánjogi tanszékére Zelenka Istvánt, a kereskedelmi és polgári perjogi tanszékére pedig dr. jfi. Haendel Vilmost választották meg. Az új jogakadémiai tanárok később a közgyűlésen letették a hivatali esküt is.

tervezetet, amely szerint azt az egyházi jóvedelmet élvező tisztviselőt, aki másvallású egyénnel köt házasságot, állásáról lemondottnak tekintik.

Száz első éves hallgatója lehet a miskolci akadémiának

Igen fontos tárgya volt a közgyűlésnek a miskolci jogakadémia ügye. Bruckner Győző dékán előadta, hogy a kultuszminiszter csak negyvenben állapította meg az első évben felvehető joghallgatók számát, azonban javasolta, hogy a létszámot a kerületi közgyűlés legalább is százban állapítsa meg. Ha a közgyűlés ezt kimondja, egyben az elnökség utasítsa az igazgatót, hogy adjon utasítást a dékának, miszerint százig a jelentkező hallgatókat írja be az akadémiára.

Adorján Ferenc azt fejtette, hogy a közgyűlés nem helyezkedhet szembe a törvénnyel. A miniszternek az a joga, mellyel a létszámot megállapítja, a numerus clausus törvényen alapszik.

Geduly Henrik püspök azt fejtette, hogy a létszámok ilyen módon való megállapítása tulajdonképpen törvénytelen, mert a törvény csak azt célozza, hogy a jogakadémia és az egyetemek között a felvétel tekintetében bizonyos arányokat állapítson meg, de az semmiestre sem lehet a törvény intenciója, hogy ezt a létszámot olyan alacsonyan állapítsák meg, hogy lehetlenné váljék a jogakadémia fenntartása.

A közgyűlés ezután kimondotta, hogy a miskolci akadémián a létszámot százban állapítja meg és utasítja a dékánt, hogy száz jelentkező hallgatót írjon be az első évre.

A közgyűlés ezután számos apróbb ügy letárgyalásával véget ért. Délben félkettőkor az Angol Királynőben társaság volt.

Intézeti ruhaszövetek, csikos bluzkalmék, matracok, paplanok, flanel takarók a megszokott olcsó árban

Petriknél,
Szent Anna-utca 5. sz.

Női, férfi és gyermekharisnyák, vásznak és asztalneműek nagyválasztékban

A cord bársony újdonságok megérkeztek.

Jóminőség!

Nagy választék!

Szolid ár!

Épület és bútorgyártás, vasalások, furnérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi utca 2. sz.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

Oláh szoborleleplezés Szilágysomlyón

Szilágysomlyó, szept. 10. (A D. U. tudósítójától.)
Vasárnap délelőtt fényes ünnepség keretében leleplezték le Szilágysomlyón Barnutin Simonnak, az 1848-iki halászfalvi oláh nemzetgyűlés elnökének szobrát. Az avató beszédet Maniu miniszterelnök tartotta és méltatta Barnutin érdemeit. Pop-Cicio a népek szabadságáról beszélt és kijelentette: „Barnutin szobra előtt fogadjuk meg, hogy sohasem leszünk népek elnyomói”.
A leleplezés után ebéd volt, amelyen a királyi Maniu miniszterel-

nök mondott köszöntőt. A „nagy” Ferdinánd egyesítette az összes románokat. — mondotta többek között — nem mint felszabadítókat és felszabadítottakat, hanem mint egyenrangú és jogú embereket.

Ez a mondat Averescu tábornok beszédére vonatkozott, aki az elmúlt hetekben felvetette annak problémáját vajon a felszabadítottak kormányozhatják-e a felszabadítottakat? Ugyanerre a kérdésre adott a banketten választ Pop-Cicio is, aki éles hangon tiltakozott a tábornok megállapításai ellen.

Sándor József szenátor az oláh népszámlálásról és a székely autonómiáról

Kolozsvár, szept. 10.
Sándor József, az EMMÉ elnöke, az erdélyi magyarság kimagasló vezetője, a bukaresti parlament szenátora igen érdekes és nagyjelentőségű nyilatkozatot tett az aktuális kérdésekről.

A romániai népszámlálás

— Irjon valamit a készülő népszámlálásról, — mondotta mindenképp az interjúvoló hírlapírónak. — Ez nagyon fontos a kisebbségek szempontjából is, mert ugyszólván minden politikai követelésünk ezen alapszik. A törvény, amelynek bizottságtárgyalásán végig részt vettem, nem terjed ki sok fontos részletkérdésre. Éppen ezért bírtam rá Raducanu munkaügyi minisztert arra, hogy a népszámláláskor a névelemzést mellőzni kell, a családoktól ne azok eredetét kérdezzék, hanem az anyanyelvet, a vallást és a nemzetiségi hovatartozást. Kértem, hogy a népszámlálást végző közegek szigorú büntetés terhe mellett semmiféle kényszer, erőszakot, — vagy ráfogást ne alkalmazzanak. A székelyeket és csángókat magyar nemzetiségűeknek tekintsek és ne hogy külön rovathá íriák be őket, mint ahogy a szászokat és svábokat is a német nemzetiségi rovathá veszik fel.

Mindezeket a miniszter külön-külön megígérte és dr. Moldován Gyula államtitkár a kormány nevében megismételte a fenti ígéreket. Sándor József elmondta, hogy élt is ezzel a joggal, az elkészült kérdőívre a statisztikai hivatalnál megtette az észrevételeit, úgy, hogy általában a népszámlálás előkészítése megnyugtatónak mutatkozott. Különösen fontosnak tartja kiemelni dr. Moldován államtitkárnak azt a kijelentését, hogy az adatokat meghamisító népszámlálási biztosokra szigorú büntetés vár és így remélhető, hogy közokirathamisítások nem fognak előfordulni.

A székely autonómia

A székely autonómia kérdését éppen Sándor József tett szóvá a parlament egyik utolsó ülésén. Sándor József erről a kérdéstről ezeket mondta:

— Kezdetül fogva állandóan szorgalmaztam, hogy a kisebbségi szerződés tizenegyedik paragrafusa kello és végleges magyarázatot kapjon. Májusban az egyesített vallás- és közoktatásügyi minisztérium meg-

szervezéséről szóló törvény megalkotásánál azt követeltem, hogy a székely autonómia részére ebben a miniszteriumban külön osztályt állítsanak fel. Erre a követelésemre először hangzott el a román törvényhozásban miniszteri részről olyan nyilatkozat, mint amilyent most Costachescu közoktatásügyi miniszter tett, hogy előbb alakuljon meg a székely autonómia és azután beszélhetünk egy külön központi osztályról is.

Az autonómia megszervezésénél a fődolog szerintem a magyar egyházakkal való megközelítés. Mert az egyházak autonóm jogi történelmi szentség, amely nyelvünkkel együtt az életünkkel is kedvesebb. A székely autonómiánál elsősorban fontos a közélet megalapítása. Ezt azonban még részletesen és behatóan meg kell tárgyalni, aminél alig hiszem, hogy a szászok támogatására számíthatnánk, mert nálunk a faj és az egyház nagy szerencsésűkre egybe esik.

Fontos kérdés mindenesetre az autonómia anyagi ügye. Mert amikor azt látjuk, hogy a kisebbségi szerződés dacára tíz évi munkára volt szükség, amíg egyházaik megkaphatták a minimális iskolasegélyt az államtól és ezt a segélyt kell legalább is méltányossági fokra emelnünk, nagyon sok ellenvetéssel fogunk találkozni az autonóm iskola állami segítségének kiverekedésénél. Mindenesetre döntő fontosságú, hogy ez az egész kérdés a készülő kisebbségi törvény keretében behatóbban szabályoztassék.

A Magyar Párt foglalkozott már az autonómia kérdéssel, sőt legutóbban is tárgyalások folytak az egyházakkal, amelyek bizonyos formák és feltételek között hozzá is járulnak a megoldáshoz.

Az egyik hajduszoboszlói malom vízűlt medencéjébe fulladt egy ötéves kislány

A malom bérlőjét elítélte a törvényszék, de megállapította a kislány anyjának nagyfoku gondatlanságát is

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A múlt év novemberében tragikus szerencsétlenség történt az egyik hajduszoboszlói gőzmalomban. A gőzmalom bérlője ebben az időben Korosecz Károly volt, akit az ügyesség gondatlanságából okozott emberölés vétségével vádolt. Az ügy előzményei a következők:

Korosecz Károly a vádirat szerint elmulasztotta bekeríteni a gőzmalom udvarát, holott a malomudvarban egy másfél méter mélységű vízűlt medence is volt tele vízzel. A malomnál volt alkalmazva egy Vég Béla nevű malommunkás is, aki a malomnak tőzsomszédságában lakott. A múlt év november 19-én bekövetkezett a szerencsétlenség. Vég Béla ötéves kislány teljesen felügyelet nélkül játszadozott a malom udvarán. Játszás közben belezuhant a malom vízűlt medencéjébe és még mielőtt bárki is észrevette volna a szerencsétlenséget, belefullt a vízbe.

Az anyja órák hosszáig kereste az eltűnt gyermekét, de nem találta sehol. Végül is egy arra járó kislány figyelmeztette, hogy a malom-tóban látott egy holttestet. Vég Béláné erre odarohant és rémülten látta, hogy kislánya holtteste már a vízűlt medence vizének felszínén himbálózott teljesen élettelenül. Saját maga huzta ki a kislányt a vízből s az időközben odasereglett emberek is az első pillantásra megállapították, hogy a gyerekekben már nincsen semmi élet.

Csakhamar kiszállott a rendőri bizottság is, amely felvette a jegyzőkönyvet s ennek alapján megindult az eljárás Korosecz Károly malom-

bérlő ellen. A szerdai főtárgyaláson, amikor is dr. Jeney Sándor törvényszéki tanácselnök hallgatta ki a vádlottat, Korosecz azzal védekezett, hogy Hajduszoboszló városának alkalmazottai, az utcai öntöző kocsik soffőrjei megkérték arra, hogy a vizet a kocsijaikba a malom medencéjéből vegyék. Ő ezt meg is engedte, mire a soffőrök kibontották a körülkerített medence kerítését azzal a határozott igéretekkel, hogy az öntözés befejeztekor ismét vissza fogják állítani eredeti helyzetébe. Maga a város azonban semmi hivatalos intézkedést nem tett az ügyre vonatkozólag, holott szerinte neki lett volna kötelessége ellenőrizni az alkalmazottainak eljárását.

A tanúhalkatások befejeztével a törvényszéki tanács ítélethozatalra vonult vissza, majd Jeney Sándor elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a törvényszék Korosecz Károlyt gondatlanságából okozott emberölés vétsége miatt nyolcvan pengő pénzbüntetésre ítélte az enyhítő körülmények figyelembevételével, azonban az ítélet végrehajtását három évi időtartamra felfüggesztette, arra való tekintettel, hogy a vádlott büntetlen előéletű s hogy a törvényszék a nagyfoku gondatlanságot Vég Bélánéval az elhunyt gyermek édesanyjával szemben látta fennforogni, aki teljesen felügyelet nélkül hagyta játszani a gyermekét, holott tudta, miszerint a malom udvarán, amely a lakásuk tőzsomszédságában van, nyitott mély vizű kut van. Az ítéletben úgy a királyi ügyész, mint a vádlott megnyugodott.

Érdekes zsarolási és magánlaksértési bünper néhány kiló sózott szalonna miatt

A törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottat

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Bihari Mihály álmódi lakost uzsora, zsarolás és magánlaksértés büntetével vádolta a debreceni királyi ügyészség. A bűnyegnek igen érdekes előzményei vannak. Szőke Sándor álmódi hentes és mészáros még 1928-ban megkérte Biharit, aki rokona volt, hogy adjon neki mintegy 250 pengő értékű sózott szalonnat, de ennek az árát nem tudja most kifizetni. Bihari a rokonságra való tekintettel teljesítette a kérést, ellenben az ügyészség vádirata szerint havonta két és fél százalék kamatot kötött ki száz pengő után. Szőke Sándor végül is átvette a nagy-

mennyiségű sózott szalonnat és lassankint elmerge az üzletében. Bihari Mihály viszont gyakran felkereste Szőke üzletét, ahonnan több ízben különböző husneműeket vitt magával a tartozás fejében.

Már jóval elmúlt egy esztendő, amikor a múlt év októberében megjelent Bihari Mihály alaposan ittas állapotban Szőke Sándor üzletében. Itt nagy hangon követelni kezdte a tartozást és kijelentette, hogy ha aznap estig nem kap pénzt, akkor mindenképp legyilkol. Szőke Sándornak az volt erre a válasza, hogy Bihari minden további nélkül kidobta az üzletből, látva az ittas állapotát. Együttal azonban feljelentést is tett ellene magánlaksértés, uzsora és zsarolás miatt.

A szerdai főtárgyaláson Jeney Sándor tanácselnök büntetőtanácsa előtt Bihari Mihály tagadott és hangoztatta az igazságát. Kihallgatta a törvényszék a Szőke-család valamennyi tagját, számszerűen három embert, de ezek annyiféleképpen vallottak, ahányan voltak. Az érdektelen tanúk viszont egyáltalában semmi érdemleges dolgot sem tudtak mondani. Mindezek alapján a törvényszék Bihari Mihályt felmentette az ellene emelt vádak alól. Az ítélet jogerős.

Pártoljuk a hazai ipart!

Mielőtt női és férfi

besszerezné, okvetlen nézze meg

kalap szükségletét

M. Nagy Mihály kalaposmester

női és férfikalap nagy raktárát Debrecen, Csapó-utca 17. szám. (Szinházi ájáró.)

Nem bécsi, se nem külföldi gyártmány, hanem modernül felszerelt budapesti és debreceni műhelyünkben magyar munkások által készülnek.

Férfi nyulszőr kalapok már — — — P 14-től
Női legdivatosabb filc kalapok — — — P 6:50-től

Kalapalakítást és tisztítást elfogadok.

Teljes tisztelettel

M. Nagy Mihály kalaposmester

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak!

A „MOVE“ Országos Frontharcos Szövetség megnyitotta debreceni irodáját

A debreceni elnökség közleménye

Örömmel közöljük Bajtársainkkal, hogy központunk áldozatkészsége lehetővé tette az önálló frontarcos iroda megnyitását Ferenc József ut. 66. sz. alatt, a közismert Dréher-szécsarnok udvarában (balról a 3-ik ajtó.)

Irodánk van hivatalos ügy a szervezését intézni, mint Bajtársaink minden ügyében a kapcsolatot országos központunkkal fenntartani. Felkérjük Bajtársainkat, hogy minden ügyükben az irodához forduljanak, mert ezúton tud a helybeli elnökség minden tagja teljes tudásával és befolyásával segítségére lenni a frontarcos tagoknak és így tudia főbontáró dolgoknál az országos központot igénybevenni.

Midőn a központunk anyagi áldozatokat nem kímélve ezt az irodát rendelkezésünkre megnyitotta, kell hogy mindnyájan köré csoportosulva igyekezzünk annak fenntartásában oly módon segédkezni nyújtani, hogy még be nem szervezett ismerős Bajtársainkat beiratkoztassa-

odautasítsuk és, ha munka alkalmas, vagy állást tudunk teremteni szegényebb Bajtársainknak, ezeket az alkalmakat az irodának bejelentjük. Továbbá, akik tehetik és tudják, hogy tagsági díjaik esedékesek, azokat törekedjenek az irodánál beszerezhető csekk lapokon központunk részére befizetni.

Irodánkat bármilyen szerényen is rendezzük be, mégis igen sok be rendezési tárgy hiányzik, melyeknek gyorsabb beszerzési lehetősége az volna, ha tehetősebb tagjaink, vagy frontarcosaink iránt rokonszenvező polgártársaink a helyi frontarcos szövetségünknek a Nemzeti Hitelintézetnél lévő folyó számlájára pénzhelyi adományokat juttatnának.

Központunk szegény frontarcos Bajtársaink gyermekeinek iskola díjait oszt ki. Kun Lajos, Kaesándi János, Jeges Imre, Kovács István, Gara Kálmán, Veres Ferenc, Bátorhory Lajos, Márk Péter és Mátray Mihály a címöt átvehetik az irodában.

A város az idén nem támogatja anyagilag a Keletmagyarországi Rádió Társaság kulturális törekvéseit

A Keletmagyarországi Rádió Társaság, amely tudvalevőleg hatalmas kulturális munkát végez és megafonos előadásaival egyik lényeges tényezője lett a debreceni közművelődésnek, kérelemmel fordult a városhoz, hogy tekintettel ezekre az érdemekre és a megafonos előadások tagadhatatlan hasznos voltára, a város adjon bizonyos, csekélyebb összegű szubvenciót a Társaságnak, amelynek megfelelő anyagi eszközök nem állanak rendelkezésére. A tanácsai értekezlet hétfőn foglalkozott a kérelemmel, azonban megállapította,

hogy ebben az esztendőben már nem teljesítheti a kérelmet, mert a város nem tud a kívánt célra fedezetet biztosítani, legfeljebb a jövő évi költségvetésben gondoskodhatnak a segély megadásáról.

Hinni szeretnénk, hogy a polgármesterhelyettes határozata nem végleges, mert a nemes és hasznos cél minden tekintetben megérdemli, hogy a város a Rádiótársaságnak megadja azt a támogatást, amely lehetővé teszi a megafonos előadások megfelelő kiépítését.

Még mindig nem érkezett meg Debrecenbe az újabb fagykárkölcson folyósításáról szóló értesítés

Nem kielégítő a fagykárkölcson ügyének rendezése

Tegnap számunkban beszámoltunk már arról, hogy a vármegyei közigazgatási bizottságában dr. Gaál Mihály országgyűlési képviselő felolvasta az OKH elnökének hozzámított levelét, amelyben ez közli, hogy a tiszántúli gazdáknak a fagykárkölcson október 1-ig vissza kell ugyan fizetni, azonban ekkor az OKH a gazdák részére újabb kölcsönt folyósít.

A debreceni gazdakörben némi megnyugvással fogadták ezt az intézkedést, azonban az általános vélemény, hogy a fagykárkölcson ügyének ez a rendezése nem kielégítő, mert legfeljebb csak arra lesz jó, hogy valamivel kevesebb összegre kell végrehajtást vezetni. A gazdák ugyanis a jelen viszonyok között teljesen képtelenek a fizetésre. A debreceni gazdák eddig még csak kölcsönösszegüknek 10 százalékát tudták visszafizetni és semmi remény

nincs arra, hogy a visszafizetések összege jelentékenyebb mértékben emelkedjék. A vidéki városokban még súlyosabb a helyzet. Így például Hajdusoboszlóról legfeljebb a kölcsön egy hatodát tudják majd visszafizetni a gazdák. Nagy baj az is, hogy a Körzeti Hitelszövetkezethez még nem érkezett meg hivatalos értesítés arról, hogy október elsején a fagykárkölcson fele összegéig újabb kölcsönt lehet folyósítani a gazdáknak. Így erre nézve Debrecenben még a legteljesebb tájékoztatásban vannak. Ezzel szemben Karcagon már az ottani szövetkezet megkapta a hivatalos értesítést és ott az újabb kölcsönök folyósítása meg is kezdődött. Ilyen körülmények között remény van rá, hogy a hivatalos értesítés mihamar megérkezik Debrecenbe is és akkor itt is rendezést nyer ez az ügy.

Vízvezetési cikkek, fürdőszoba berendezések

Bészler és Dávid

vaskereskedésében, Piac-u. 7. Kossuth-szobor mellett.

Hajdumegyében 76 tifuszeset fordult elő augusztus hónapban

Dr. Görgey Márton tisztifőorvos jelentése a vármegye közegészségügyi helyzetéről

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Hajdu vármegye közigazgatási bizottságának legutóbb tartott ülésén dr. Görgey Márton tisztifőorvos részletes jelentésben számol be a vármegye közegészségügyi viszonyairól. A vármegye népmozgalmi adatai augusztusban rosszabbak rosszabbak voltak, mint az előző hónapban. Született 477 gyermek, meghalt 296 egyén s így a természetes szaporodás 166 lélek. Uralkodó kóralak volt a csecsemők és kisgyermek emésztő szerveinek hurutos megbetegedése, aminek következtében 51 gyermek halt meg. A hélihurutos halálozás az összes halálozásoknak 16 százalékát teszi ki. A has-

tífusz emelkedő hajlamot mutat, hevesége azonban nem olyan nagy, mint az elmúlt esztendei nagy járvány idején volt. A heveny fertőző betegségek közül előfordult a vármegye területén 42 ronszó toroklob (1 halálesettel), 1 kanyaró, 9 vörheny, 76 hastífusz (2 halálesettel), 6 szamárhurut, 6 fültömírgy lob, 4 vérhas, 1 gyermekági láz. Tuberkulózis következtében 31 ember halt meg.

A hajdubudhási bócher internátus és a chéder iskolát be kellett zárítani, mert azok piszkosak és közegészségellenes állapotban voltak. A bizottság a jelentést tudomásul vette.

Az Egyesült Államokba való bevándorlást újból megszigorították

Washington, szept. 10. A bevándorlási törvény rendelkezéseit az Egyesült Államokban a jövőben még az eddigieknél is szigorúbban fogják alkalmazni. Hoover elnök kedden közölte az újságírókkal, hogy a munkanélküliség állandó emelkedése folytán a kormány újabb szabályokra kényszerült a bevándorlók szemből. A külföldi amerikai konzulok utasították, hogy a jövőben minden Amerikába igyekvő kivándorló anyagi viszonyait pontos jelentést tartoznak készíteni.

Feltétlenül meg kell győződnie arról, hogy a kivándorló sem előbb, sem később nem szorul majd Amerikában állami támogatásra. Nagy felmutatja az illető a megfelelő pénzösszeget, vagy igazolni tudja, hogy állandó alkalmazása van. Akik ezeknek a feltételeknek nem felelnek meg, semmi körülmények között sem kaphatnak bevándorlási engedélyt, még abban az esetben sem, ha beletartoznak az illető állam kivándorlási kvótájába.

A művésznövendékek kiállítása szombaton ünnepélyes megnyitással kezdődik

Csobán Endre, a város főlevéltárnoka mond megnyitó beszédet

Az elmúlt napokban hírt adtunk arról, hogy a Budapesten tanuló, debreceni származású művésznövendékek — köztük Debrecen városának ösztöndíjasai — bemutató kiállításon lépnek a műrtő közönség elé.

Erről a minden szempontból érdekes kiállításról a következőkben számolhatunk be részletesen.

A Budapesten székelő Debrecen-Hajdumegyei Széchenyi Szövetségben, ahol a tanulás közben néha-néha összegyűlekeznek a különböző egyetemeken és főiskolákon tanuló debreceniek, merült fel az a terv, amely most szombaton valóra is válik: Debrecen közönségének megmutatni fiatal művészeink munkáját és bizonyosságát adni annak, hogy méltók akarnak lenni a város ösztöndíjára és mai művészi életéhez. Tehetségüket elsősorban Debrecenhez kapcsolják és Debrecennek ajánlják. Ezzel gyakorlatban munkálják az olyan sokszor hangoztatott művészi decentralizáció ügyét. Ez annál nagyobb jelentőségű dolog, mert fiatal, fejlődésben lévő művésznövendékekről van szó, akikben a benyomások érzékeny talajra találnak.

Az egész művelt világ csodálatát kivívó, modern magyar művészetben nőtték fel ezek a növendékek. Tanáraik a legnagyobb magyar művészek közül kerülnek ki. Iványi Narcisz harmadéves növendék Bosznay Istvánnak, Farkas György másodéves és Tóth László most végzett növendékek pedig Rudnay Gyulának, a modern magyar festészet legeredetibb nagy művészeinek a ta-

nítványai. Szoboszlai Sándor másodéves szobrász Kisfaludi-Strobl Zsigmondnál tanul. Az iparművészek közül Fekete Pál hatodéves Györgyi Dénesnek, a Déri-muzeum egyik tervezőjének a tanítványa. Különösen a hölgyközönséget fogják érdekelni az ő belső berendezési, bútortextil és egyéb iparművészeti tervei. D. Szabó István, Helbing Ferenc hatodéves növendéke inkább grafikai munkákkal, illusztrációkkal foglalkozik.

A kiállítás ünnepélyes keretek között nyílik meg szombaton délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében. A kiállítás fővédnökei és védnökei, a társadalmi élet vezetői nagy számmal ígérték meg részvételüket az ünnepélyes megnyitásra, amelyen Csobán Endre főlevéltárnok, a Csokonai-kör főtíkára tart beszédet.

A kiállítás szeptember 13-tól 19-ig lesz nyitva. Belépődíj nincs.

A rendezőbizottság reméli, hogy a nagyközönség, az egyetemi hallgatók és a középiskolás diákság szeretettel karolja fel az idegenben tanuló debreceniek ügyét és nagy számmal keresi fel a szépnek ígérkező kiállítást.

Riskó Kossuth-u. 3.
szücsmühelyében
szőrmebundák
elsőrendű kivitelben készülnek.

HIREK

1930 szeptember 11. (csütörtök)
Prot. Teodóra, Kath. Protáz

IDŐJÓSLÁS

A légnyomás eloszlása általában egyenletes. Csekély alacsony nyomású felületek (depressziomaradványok) vannak Angol- és Oroszország felett. Az északi maximum kissé előbbre terjedezett. Az európai időjárás Dél-Európa kivételével felhős. Kiseb esők is voltak majdnem mindenfelé. A hőmérséklet déli-északi irányban csökkent. Hazánkban is voltak az északi hegvidéken és az Alföld keleti részén kisebb esők. A hőmérséklet általában a normális fölé emelkedett.

Budapestten 10-én délben a hőmérséklet 22 fok Celsius.

Időjóslat: Változóan felhős, enyhe idő, esetleg kisebb esőkkel.

Fischer József csendőrtábornok a Hortobágyon. Fischer József csendőrtábornok ma Debrecenbe érkezik és innen a Hortobágyra utazik, hogy megtekintse a pusztát nevezetességeit Fischer tábornok látogatása teljesen megábrándító és ak azért jön Debrecenbe, hogy a Hortobágyt meglátogathassa.

Eljegyzés, nagymezői és kecskeszi Cserynus Erzsébetet Újfehértóról eljegyezte tahyári és tarkovói Tahy Iván vármegyei árvaszéki úlnök, Nyiregyháza.

Meghosszabbították a köntösgáti kisparscellák bérleteit. A köntösgáti városi kisparscellák bérlete lejár, de most a bérlők kérelemmel fordultak a városhoz, hogy velük a bérleti szerződést hosszabbítsa meg. A dírgármesterhelyettes a kérelmet teljesítette és így az eddigi, holdankénti 65 pengős bér mellett a szerződéseket meghosszabbították.

A Herceg Eszterházy Pál rábaközi husángyára a debreceni piacon. Új üzlet nyílik meg szeptember hó második felében a debreceni piacon. A herceg Eszterházy rábaközi husángyára, melynek híres készítményei nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon közismertek és a világvárosok piacain, mint pl. Berlin, Páris, Zürich, Wienben épp úgy feltalálhatók, mint pl. Budapestben, vagy Magyarország nagyobb városában, a debreceni finom izléséről híres közönsége óhajának, illetve parancsának tesz eleget, ameddig finom füstölthús készítményeit, vagy 50-féle különlegesebbnél-különlegesebb felvágottait, de különösen a világhírnévre szert tett Eszterházyi prágai módra pácolt és mégis magyar gyártmányú gyöngyösként, háromféle változatban boesátia a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Az új üzlet a Piac-utca 30. szám alatt nyílik meg, hol ezen híres hús-készítményeken kívül megtalálja a n. é. közönség az összes csomagolóanyagot, gróf Széchenyi vaj különlegességét, sajtok választékos sorozatát, kompótokat stb. stb. Az új üzlet Debrecen hölgyközönségének egy esapásra megszünteti minden vacsoragondját, mert a hideg vacsoráknak olyan választékát biztosítja, ami a legkényesebb urközönség izlését is kielégíti. Máltán hisszük, hogy városunk nyene közönsége szeretetébe fogadja az új vállalkozást.

Halálos repülőszerecsétienség történt a francia hadgyakorlaton

Páris, szept. 10. A lotharingiai hadgyakorlatok szerdán este befejeződtek. A manőver utolsóelőtti napján, kedden délután repülőszerecsétienség történt. A nagy ködben egy bombavető repülőgép, amely Nancyből Metz felé tartott, olyan alacsonyra ereszkedett le, hogy surolta a földet és felborult. A benzintartály felrobbant a

repülőgép pillanatok alatt elégette. A pilótájának már csak a megszenesedett holttestét találták meg. A megfigyelő súlyosan megsebesült. A lotharingiai hadgyakorlatok tempója egyébként az utóbbi napokban erősen ellanyhult. Magjont hadügyminiszter kedden végigjárta a két frontot és buzdító beszédeket intézett a katonákhoz.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték szerdai húzásán a következő nagyobb nyermények huzattak ki: 10.000 pengőt nyert: 63574, 5000 pengőt nyert: 62879, 3000 pengőt nyertek: 64551 73800, 2000 pengőt nyert: 17739, 1000 pengőt nyertek: 5647 6349 12764 23571 33106 79798, 800 pengőt nyertek: 10156 53064, 600 pengőt nyertek: 30126 51004 54592 55174 67522 68952, 500 pengőt nyertek: 44 8963 27631 28404 60374 61011 69256 74625 78522 80527 83285, 400 pengőt nyertek: 1011 2140 2639 8501 8504 13115 13253 15959 18316 18563 21012 22577 23888 25552 29785 31447 31733 38649 46334 53588 54871 60256 69882 69984 64043 67756 69553 70758 71849 73696 75356 76387 83104 83582 83746, 300 pengőt nyertek: 460 2102 2204 2936 4639 5237 6958 6230 7174 7498 8412 8181 8937 10272 10386 11671 14328 15373 18653 19544 19841 20900 21459 21852 22128 22844 25298 25381 25516 25861 26403 29860 32459 33184 33981 35159 36966 36216 38786 39142 42873 45518 43548 46121 47923 47941 49622 51172 52423 52590 54713 55054 55349 55466 56304 58982 59921 60665 60972 61182 64205 64502 64744 68355 70237 73985 74114 74555 75448 76505 78111 79643 79993 81315 81343 82663 83714.

Az amerikai új

Önagysága egy politikai meetingről jön haza. Ledobja a kalapját, rágyújt egy cigarettára.

Maid mi tisztességesen kísérünk ebben az országban — mondja a férjnek.

Nagyon jól tesztetek kedvesem — válaszolja a férj — talán mindjárt elkezdhetsz itt az ebédlelen.

Szüreti táncmulatság. A Nyilas-telen, Márton Kálmán-utca 15. szám alatt levő Maday-féle vendéglő nyári kerthelyiségében szeptember 13-án, szombaton este nagy-szabású szüreti táncmulatság lesz, mely vasárnap reggel 5 óráig tart. Belépődíj 1 pengő.

Írószerek, füzetek, papírok tanítótestületek részére, éppen úgy szülőknak havi fizetésre elismert ócsó árakon Springer papír- és fotóüzletében. Hasonlítsa össze árát.

A római pápa mint döntőbíró. Madridból jelentik: Spanyolország kormánya Chilével és Peruvával egy-értelműleg elhatározta, hogy minden vitás nemzetközi ügyben a Vatikán állam uralkodóját, a római pápát kéri fel a döntőbírói tisztre.

Ellopták a biciklijét. Nagy Miklós Aitó-utca 20. szám alatti lakos feljelentést tett a múlt nap a debreceni rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a Széchenyi-utca 48. számú ház kapujából ellopta az ott elhelyezett kerékpárt. Megindult a nyomozás a biciklitolvaj kézrekerítésére.

KITUNÓ SZIMAT

Brunzalané ráripakodik későn hazatérő férjére:

Adott, megint valami nővel voltál, olyan dohányszagod van, hogy az rémes.

Piarista diáksapkák, sapkajelvények, tányérsapkák, levente-sapkák, tornacipők, tornaingek legjobb beszerzési forrása Antalfy Gyula sportáruháza, Varga-utca 1. Telefon 612.

B. Vattay Margit táncintézetében ifjúsági, egyetemi és gyermekkolonokra beiratkozás egész nap eszközölhető. Péterfia-utca 30. b)

Minden asszony legyen szép! A szépség, az elegancia utáni vágy nem tévesztendő össze a hiúsággal. Még a hiúság is, ha helyesen értelmezzük, nem vétek, hanem erény. Minden hölgynek kötelessége, hogy mindenkinek és önmagának is esztétikai élvezetet szolgáltatson, a maga és mások öröme, szépek tünőn fel, a legszebb legyen. Ennek elérésénél a főszerepet a helyesen megválasztott, sikkes toalett képezi. A világos, színdús simulékony anyagokból oly bájos eredeti modellek készülnek Laborfalvy Márkos Luiza divatszalonjában — Rákóczi-utca 41. —, hogy minden asszony és lány megtalálja egyéniségének a legmegfelelőbbet, amelyek a szőke, barna vagy fekete hajú hölgyeket széppé, illetve szebbé téve, lehetővé teszik szépségüknek a legelőnyösebb kezet adni és nem esoda, ha sok hölgy titkos vágyát Laborfalvy toalett képezi.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, főhűvődésnél, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányigernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közközhízi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A Ferenc József vizet kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

M. Walter Edith tanfolyama. M. Walter Edith iparművész-tanárnő, aki hosszabb müncheni tanulmányútról már visszatért, ez évben is tart privát tanfolyamot. A tanfolyamon diszítést, modellrajzot, iparművészeti munkát, szabás-varrást tanít a legjobb módszer szerint. A kiváló iparművész-tanárnő tanfolyama szeptember 15-én napoként délután 3—4-ig, Werbőczy-utca 4., földszint 10. szám alatt, a művésznő lakásán.

A „Bihartordaj Gazdaság” szorgalmas, szakmabeli előképzéssel, valamint nagyobb kertészetben szerzett hosszú gyakorlattal bíró kertész keres október 1-i belépéssel. Megkivántatik: Abszolút jártasság a mű- és konyhakertészetben, méhészetben, korai hajtásban, virágházak kezelésében és személyes munka. Bizonyítványmásokat és igények megjelölésével felszerelt írásbeli ajánlatok a Bihartordaj Gazdasághoz, Bihartordajra adandók be.

Tankönyv-vásár! Tankönyvesere! Használt tankönyv felárban Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 7., Bika-szállé mellett.

Tankönyv-vásár Antalfy könyvkereskedésében megkezdődött. Használt tankönyvek felárban. Író- és rajzszerek, füzetek, iskolatáskák legnagyobb választékban. Cégre ügyelni kérem. Szent Anna- és Varga-utca sarok. Telefon 612.

B. Vattay Margit táncintézetében szeptember 14-én megnyitó össztánc az új táncok bemutatásával. Péterfia-u. 30. a)

Természetes hőmérő

Anna, miért nem méri meg a gyermek fűrdővizét, amint mondtam a termométerrel?

Nem szükséges nagyszagos asszony, én azt így is látom. Ha a gyermek vörös lesz, akkor a víz túl forró, ha a gyermek kék lesz, úgy a víz hideg volt.

Tankönyvek használt és új állapotban az összes iskolák részére kaphatók Csáthy Ferenc Rt. könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8.

Liszt Nándor és Sümeghy József: „Debrecen katolikus múltja és jelene” című könyve 1 pengő 50 fillért kapható Antalfy, Csáthy és Springer kereskedésében.

TANKÖNYV KÖTÉSEK szőlő és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban)

A legjobbat a legjutányosabban kapja!

Vásznak,
siffonok,
damasztok

világhírű gyártmányok,
nagy választék!

Alapítási év 1831

Kardos
László
Debrecen
Kossuth-u. 9.

Egyszeri összehasonlítás meggőzi!!

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS

SAKSZERUEN

ES GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Piac-utca 79. szám.

Fehértói Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85. SZ.

TEMETÉSEI

Z. Papp Józsika élt 7 hónapot. Temetése folyó hó 11-én délután 4 órakor lesz a Szent Anna-temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszédelés után a Szent Anna-temetőbe.

— **SZEGÉNY, SZEGÉNY DREYFUS.** Harminc év előtt az egész világ érdeklődésének középpontjában állott a hírhedt kémkedési és hazárdulási per, amelyben az igazságot — lévén Dreyfus zsidó, s ügye így faji és politikai problémává dagadt, — sohasem lehetett megállapítani. Mindenesetre a rehabilitált francia-izraelita vezérkari tiszt „emlékiratival” jócskán profitált a maga mártírumból. Most ugylátszik, még egy hőrt huz le a jeles hadfi erről az egy rókáról, mert kül- és belföldi liberál-rogánok szenzációs riport-sorozatokat közölnek „Dreyfus kapitány tragédiája” címmel. Így olvassuk az Esti Kurírban a következő megrázó naplórészletet a szerző deportálásának idejéből:

Nyolc órakor hozzák a napi eleséget. Elveszem a főzeléket a tűzről, huson napokon fölteszem a húst és megfőzöm az ennivált. Este hideget eszem, ami délről maradt. Tíz órakor eszem a második reggelit, aztán olvasok, írok, álmodozok, legfőképpen pedig szenvedek, úgy 3 óráig. Este 5 óra felé, mikor a hőség kissé csökken, stb.

Gatt über die Welt! Micsoda egy kálvária! Két reggeli, ebéd, vacsora, olvasás, írás, álmodozás, aztán ebéd után szenvedés, — úgy 3 óráig, — mindezekből teljesen megértjük, hogy a liberál sajtónak, amely ilyen mártírokat könyvelhet el hősei között, nem lehet semmi értéke a Korvin-Klein- és Szamuely-féle gúnyosok jelentéktelen magyar áldozatai iránt...

— „Helen Society.” Daán Ilona megjött nyaralásából és újra megkezdte a tanítást. Angol, francia nyelvre vállal tanítványokat, ugyszintén énekre. Hangot a legelső mesterek módszerével képez, tökéletes lélegzet-technikát és hibátlan hangvételt tanít. Próbaének ingyen. Jelentkezés naponta délután 2—6-ig. Fordít angolból, franciából, németből. Piac-utca 40., I. emelet.

HÉT FELESÉGÉT GYILKOLTA MEG A GÖRÖG KÉKSZAKÁLL

Athén, szeptember 10.

Az athéni rendőrség kedden letartóztatott egy modern kékszakállt. A görög Landrut azzal vádolják, hogy hét feleségét gyilkolta meg. A letartóztatott Kulaxidesz Péter, a kékszakáll gyors egymásutánban vette el feleségül és gyilkolta meg az asszonyokat. Kulaxidesz Péter éppen letartóztatása alkalmával akart nyolcadszor megházasodni. A kékszakáll tagadja, hogy mind a hét asszonyát meggyilkolta volna és csak azt ismeri be, hogy a hetedik feleségét megölte. Ezt a gyilkosságot azért követte el, — mondotta —, mert az asszony hazudott neki. A többi hat, terhére rótt gyilkosságot tagadja. Azt állítja, hogy az első felesége örömben halt meg, amikor meghallotta, hogy ő, a férj hosszabb hőrtönbüntetés után kiszabadult a fogházból.

Kabai legények „modern lókötése” a debreceni vásárbán

Hogy szerzett Borbély Ambrus jó lovat a vén gebe helyébe

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A többszörösen büntetett Batiz Mihály kabai legény két társával együtt zsarolás vétsége miatt került szerdán a debreceni törvényszék elé a vádlottak padjára. Batiz Mihály és az egyik büntársa, Porcsin Lajos meg is jelentek, a harmadik delikvens azonban, Borbély Ambrus távollmaradásával tüntetett. Pedig igen nagy a valószínűsége annak, hogy Borbély Ambrus volt a földudas abban a bűnügyben, amelyben tegnap tartott főtárgyalást dr. Jeney Sándor törvényszéki tanácselnök.

Természetes, hogy a sértett Szatmári István debreceni gazdálkodó megjelent. Ő volt ugyanis az az ember, akitől még a múlt év augusztusában Batiz Mihály megvett egy lovat. Az még nincsen bizonyítva, hogy Szatmári jótállást is vállal volna a lóért. A vádlottak mindenesetre azt vallották, hogy a ló, amikor már Batiz kifizette tíz pengő hűjén az egész vételárat és kipróbálták ügyességben is a képességeit, ment minden oldalra, csak éppen oda nem akart indulni, ahová a rajtálló új gazda irányította. Az lett a vége a dolognak, hogy Batiz, Porcsin és Borbély Ambrus visszavitték a lovat. Szatmári helyett azonban csak a feleségét találták otthon, aki kijelentette, hogy ő nem veszi vissza a lovat, intézzék el az egész ügyet a férjével, aki egyébként meglehetősen juttas állapotban alszik a szobában. Sok huza-vona után Batizék úgy határoztak, hogy a lovat ortógyiák Szatmáriék udvarán és elmennek. Így is történt. Közben azonban Borbély Ambrus, aki Batiz szamára megvette a lovat, kijelentette, hogy vagy visszaadják a pénzt Szatmáriék, vagy a rendőrségre megy.

Borbély Ambrus vissza is fordult

és ismételt követelte Szatmármától a pénzt. Minthogy pedig nem kapta meg, felmutatott előtte egy levelet és azt állította, hogy ezt a rendőrségen írták. Szatmáriné el is olvasta és rémülten vette tudomásul, hogy „a rendőrség súlyosan megbünteti, ha nem adja vissza a lóért kifizetett összeget”. Mégsem vesztette el a fejét, hanem hozzálátott az udvaron levő lovak kipányvázásához, mivel a férje még ekkor is az igazak álmát aludta. Amint éppen egy tüzesvérű, jól megtermett paripát akart kipányvázni, odasietett Borbély Ambrus és megragadva a kötőféket, követelte, hogy ezt a lovat elviszi, ha nem fizeti meg Szatmáriné a visszaadott ló árát. Heves küzdelem támadt közöttük, amely azonban az erősebb Borbély Ambrus győzelmével végződött. Elvágta a kötőféket, amelyet az asszony tartott és hirtelen felpattanva a paripa hátára, eliramodott. Az országúton leselkedő cimborái pedig sebes futással követték a rohanó ment.

A zsarolás miatt feljelentett vádlottak tagadtak a főtárgyaláson. Ugy Batiz, mint Porcsin Lajos a maguk igazát hangoztatták, mint ilyenkor szokás is, ellenben a kihallgatott sértettek, Szatmári István és felesége olyan vallomást tettek, amelyből nyilvánvalóvá váit a vádlottak bűnössége. Minthogy azonban még ez sem szolgált megnyugtató bizonyítékkal, mert a bűnügyet nem lehetett elkülöníteni a meg nem jelent Borbély Ambrus ügyétől, a törvényszék a királyi ügyész indítványára a főtárgyalást elnapolta és elrendelte Borbély Ambrus elővezetését, aki szabályszerűen kézhezvett idézés ellenére sem jelent meg a szerdai főtárgyaláson.

TESTEDZÉS**Debrecen válogatottjai Kassa és Eperjes ellen**

Vasárnap délután kerül előntesre Kassa és Eperjes válogatott mérkőzése Debrecen válogatottjai ellen. A rendező egyesületek a kellemesebb fekvésű DTE sporttelepet szemelték ki a verseny színhelyéül, de az jelenleg olyan elhanyagolt állapotban van, hogy ott nem lehet versenyt rendezni. Ezért határoztak úgy végeredményben, hogy az első Kassa—Eperjes—Debrecen válogatott versenyt a modernül felszerelt Egyetemi Sporttelepen rendezik meg, ahol a fedett tribün kellő védelmet nyújt a nézőknek az időjárás esetleges viszontagságai ellen is. A versenyzőknek kényelmesebb és hideg-meleg vízzel ellátott öltözők állanak rendelkezésére. A versenyt rendező sportbizottság összeállította Debrecen válogatottjait, akik Debrecen színeit képviselik a vasárnapi mérkőzésen.

100 m. Fehér és Szász DTE. Tartalék: Ráthonyi DTE és Labancz DVSC. 200 m. Fehér és Szász DTE. Tartalék: Labancz DVSC és Ráthonyi DTE. 400 m. Arady és Köstner DEAC. Tartalék: Szentiványi DEAC. 1500 m. Arady DEAC, Némethy DVSC. Tartalék: Papp DTE. 3000 m.

Papp DTE, Tóth DVSC. Tartalék: Némethy DVSC. Magasugrás: Soós és Király DEAC. Tartalék: Kulcsár DEAC, Rudugrás: Hadházy és Kulcsár DEAC. Távolugrás: Király és dr. Majzik DEAC. Tartalék: Fehér DTE. Súlydobás: Stolp DGASE és Gali DEAC. Tartalék: Gallé DEAC. Diszkoszvetés: Stolp DGASE és Gali DEAC. Tartalék: Soós J. DEAC. Gerelyvetés: Soós J. és Rácz J. DEAC. Tartalék: Gali DEAC. 4-szer 100 m. staféta: Fehér, Szász és Ráthonyi DTE. Labancz DVSC. Tartalék: Arady DEAC, Ráthonyi DTE és Labancz DVSC.

A BOCSKAY F. C. KÖSZÖNETE A DEBRECENI SPORTKÖZÖSSÉGHEZ

Kaptuk a következő levelet:
Mélyen Tisztelt Szerkesztőség!
A Bocskay F. C. elnöksége hála-isan köszöni meg a debreceni közönségnek azt a nagy érdeklődést, amely a vasárnap megtartott Ferencváros—Bocskay mérkőzés iránt megnyilvánult. Együttal hálásan köszöni azt az elnézést is, amelyet a debreceni közönség a szórványosan előforduló rendezési hiányosságok felett gyakorolt. Ezek a hiányok fő-

leg amiatt fordultak elő, hogy a vidékről óriási tömegekben beírt közönség nem gondoskodott előre jegyváltásról s így akkor lepte el a pályát, amikor már a helyek további kibővítéséről nem lehetett gondoskodni. A Bocskay F. C. elnöksége bízik abban, hogy a közönség az előfordult kényelmetlenségekért kárpótlást talál a szép sportban s a jövőben is megfelelő érdeklődést tanúsít a Bocskay F. C. mérkőzéseiről. Igéri az elnökség, hogy a jövőben már idejekorán gondoskodás történik pötrribűnök építéséről, — arról hogy mindenki kaphasson künn a pályán is belépőjegyeket. Ez azonban a Diószegi-úti pálya bővítését teszi szükségessé, mert a debreceni sport eljutott már odáig, hogy a DVSC pálya szűknek bizonyult az érdeklődők befogadására.

A közönség érdeklődésének folytonos növekedését mindnyájunk által szeretett klub vezetésének még gondosabb ellátásával hálálja meg a közönség, mely a Ferencváros—Bocskay mérkőzés tanulságai után már bizalommal néz a Bocskay jövője elé. Vállvetett munkával így kell mindnyájunknak kívenni a részét a Bocskay, a Debrecen színeit és címerét dícsőséggel viselő futballklub nagyvárosi építéséből. Az az út, amelyen kölesönös támogatással közös munkával tárnak a sport szeretetében a Bocskay F. C. tagjai, elnöksége, csapata és a debreceni közönség, csak újabb sikerekhez, újabb, nagyobb dícsőség eléréséhez vezethet.

Rá kell azonban mutatni arra is, hogy a klubot eddigi eredményeinek eléréséhez a mérkőzések bevételeinél még inkább a Bocskay F. C. tagjainak rendszeres havi hozzájárulásai segítettek. A Bocskay ezután is megmutatta értékeit a debreceni közönség tehát most eggyel több bizonyítékból láthatja, hogy ennek a csapatnak a segítése, havi hozzájárulásokkal helyezése szép és a magyar sport szempontjából érdemes munka. Lénién be a közönség minél nagyobb tömegekben a Bocskay tagjainak sorába és a havi két pengős hozzájárulások ellenében vegye igénybe azokat a jelentős kedvezményeket, amelyeket a klub tagjai részére biztosít. A belépési nyilatkozatokkal állandóan szolgál a MÁV Menetjegyviroda. (Piac u. 55.)

— Cserépkályhák, kandallók, porcelán takaréktűzhelyek nagy választékban raktáron. Elvállalok cserépkályhák átrakását és tisztítását jutányos áron, helyben és vidéken. — Krisch Károly kályhámester Debrecen, Ferenc József-ut. (volt Piac utca) 89. Telefon 12—18.

Új kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból,

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadójával letett megállapodás alapján kibővíteni

Magy kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését 2—3 nappal előbb velünk közölni.

PARK SZALLODA

BUDAPEST,

szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

GRAFOLÓGIA

rovatvezető: S. Andor grafológus a budapesti „Grafológia” című irástudományi szaklap szerkesztője.

A mai napig beérkezett jellegű levelekre az érdeklődők vezetőknév kezdőbetűjével és a keresztnévvel jelezve alant közöljük a jellemrajzokat.

„Boesky”. Nem konzervens, mert nagyon befolyásolható lélek, aki ha kell, tud céljának elérésében erőszakos is lenni. Vajakítottól el van szakadva, akiket nagyon a szívében visel. Rehabilitáló, de soha sem megalázkodó. Nem várakozás embere.

„Ötven éves”. A múltban nagyon sok szenvedélen és nélkülözésen ment keresztül, amelyeket azonban mindenkori a sorsra bízva türe. Idegzete erősen megviselt. Rátartó, labilis. Gondolatait nem tudja centralizálni.

„Ember tervez”. Gyorsan extázisba hozható és ilyenkor mentőgondolatokkal nem rendelkezik. Titkainak mélyen megtartója s az utóbbi időben zárkózott életet él. Nehezen tudja fájdalmait elfeledni, de önbírálatát folytán megboszájtó tud lenni.

„Igazság”. Nem minden esetben őszinte, ami kizárólag elővigyázatosságban nyilvánul meg. Önfélt a végtelenségig. Dirigenseket nem tűr meg maga felett és igyekszik flegmaságával magának többet szerezni.

„Ut sementem feceris ita metes”. Szembizis szentimentális idealista. Incesszív. Optimista. Határozott, de nagyon gyorsan befolyásolható és sokszor fogadalmának ellenére cselekszik.

„M. Olga”. Rendszeretlen. Türelmetlen. Ideges. Átlagon felüli intelligenciával rendelkezik és hogy nem konzervens annak az a magyarázata, hogy túlzottan lágyszívű.

„M. Mancsi”. Hogy szórakozott, azt megállapítható abból, hogy a jelzeti szelvények jeléhez csatolva nem voltak. Múltán hírem van Debrecenben, hogy a világ legkegyetlenebb embere vagyok, kegyetlenségemet önnel szemben is fenntartom. Mihelyt a szelvények beérkeztek, anafízist megkapja.

„Őszinte”. Tévedni emberi dolog s miután zavarba hozni nem akarom, beérkezett levelére csak annyit válaszolok, hogy az Isten jobban tette volna, ha nőnek és nem férfinak születtem volna. A múltbani küzdelmek annyira megtörték, hogy szellemileg fogyatékos, mert erősen érzékeny, erotikára kapható.

„D. Istvánné”. Szellemi munkát végző egyén, akiben dühöngő öntudat, akaratosság és makacosság van. Hibáit nem igen szokta észre venni, sőt szavaiban gyakran vannak szúrós megjegyzések is.

„Sz. Margit”. Fanatikusan Isteniélő, gyors elhatározó, gyors cselekvő, türelmével gyorsan tudja elbeszíteni. Szerelmében déltékeny. Igéretének gyenge akarata folytán ura lenni nem tud.

„Konom 57 év”. Sokszor nem mutatja ki kívülről azt, amit belülről érez. Kerregt urí ember, aki mindenkori úgy a szavának, mint igéretének megtartója szokott lenni. Nem hatalomra és nem rangra vágyó egyén. Vad hazafi, aki sokat foglalkozik az integritás kérdésével.

„Falurossza 24”. Figyelmet, előzékeny, kulturát és művészi terméket felbecsülő egyén, aki fejlettség teljes szellemi munkát végez. Az utóbbi három

Padlólakk

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben
DEBRECEN, PIAC-U. 16.
(Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, parkány, egérintő megbízható minőségben kapható

évben egy nem mindennapi lelki átalakuláson men keresztül.

„Nehéz az élet”. Gyorsan vesztli türelmét. Gyáva, aki vállalkozásokba belefog, de azt teljesen bevégezni, türelme nincsen. Szeret csak azért is, just is cselekedni és arra nagyon vigyáz, hogy valaki keresztkérdésekbe ne törje.

„Shacy”. Gyenge memóriája. Erősen hódol érzékiségének. Gyorsan szeret, nehezen felejt. Sirásra gyorsan kész, mert túlzottan lágyszívű. Nem kalandra vágyó. Sokszor értéktelen tárgyakkal meg tud örvedezni.

„T. Jujiska”. Gyorsan extázisba hozható, ilyenkor aztán mentő gondolatokkal nem rendelkezik. Imádója a zenének. Rendszeres. Napi szokásaitól nem szokott eltérni.

„Sz. Ipus”. Nem minden esetben ősz-

szeférhető természet. Gyorsan jemozdó Nem konzervens. Szeretne nagy lábor élni, de ehhez tehetsége nincs. Igyekszik az emberek belsejébe hatni, mert erre a múltból súlyos oka van. Vajakítottól, vagy valakiktől elszakadhat.

„M. M.”. Minden alkalma felhasználó egyén, akinek magasabb iskolai képzettsége van. Diszkrét. Titkainak tagadásig megtartója. Utálja azt az embert, aki ravaszsgal, vagy hízéggel akarja színét megközelíteni.

„R. Erzsébet”. Egoista. Rapszódikus. Nagy materialista, aki sok esetben még a bebizonyítás alkalmával sem tud hinni. Bő beszédű, aki magát egyhamar lefőzni nem enged. Idealista. Mindent önisméjének jiktálása alapján cselekszik meg. Házasság szempontjából megbízhatatlan.

HAJDUFÖLD KOZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly

• Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s-titkára.

A TISZÁNTUL IDŐJÁRÁSA

Az időjárás jellege az utóbbi hetekben sem változott meg. A csapadékhiány és emellett a szárazság az egész nyár folyamán június óta folytatódik. Meleg tekintetben ugyan egyik hónap sem érte el a júniust (ami elég szokatlan). A csapadékszegénység végig hűsége- sen kitartott. A havi hőmérséklet átlag júniusban Debrecenben 15 fokkal volt több a sokéves értéknél, júliusban a többlet lecsökkent 0,2-re, augusztusban 0,4-re s így a három

nyári hónapot összehasonlítva, azok többletmelege mindössze 0,7 fokra esőkken. 74 napon emelkedett a nyár folyamán a nappali hőmérséklet a 25 fok fölé, emmi alkalommal volt tehát ugynevezett nyári napunk. A 74 nyári nap közül 29-en a 30 fokot is meghaladó volt a meleg. Érdekes, hogy a 29-ből 11 júniusra esett, 10 júliusra és csak 8 augusztusra. Ebben a tekintetben is előljárt június!

A nyár melegevel meglehetünk elégedve, noha 18 olyan napon is volt részünk, amikor még 25 fokot sem mutatott a maximum hőmérséklet, annál nagyobb kifogások emelhetők a csapadékleviszonyok ellen. A három nyári hónapban összesen 84 mm. esett Debrecenben az átlagos 207-el szemben, a hiány 123 mm. másfélszerese a lecsent mennyiségnek. Százalékos arányban pedig a normális mennyiség 40% esett le csupán. Ötven év óta ez a második legszárazabb nyár. Emel sulyosabb szárazság 1911-ben volt, akkor csak 72 mm volt az összteljesítmény. Az idei augusztus 35 mm összegével az átlagos mennyiségnek csak 56 harmadát adta. A viszonyok ugy augusztusban, mint az egész nyár folyamán az egész Tiszántulon hasonlóak voltak. Különbségek csak abban találhatók, hogy a tőlünk északra lévő nyírség és egyéb északi te-

riületek Debrecennél többet, a tőlünk délebbre fekvők pedig még ennél is jóval kevesebbet kaptak. Püspök-ladányon például egész nyáron 58 mm esett.

A Tiszántúli mezőgazdaság állapota a felett vázolt viszonyokból teljesen érthető lesz. A júniusi szárazság minimálisra apasztotta a szemtermények hozamát, a július és az augusztus pedig a kapásokét. A júniusi szárazság például pusztán Hajdumegyében az őszi búzában okozott termésökkenés folytán a mai lihetetlenül nyomott terményárakat alapul véve, 16 pengőt számítottva mázsáinként, kétfélmillió kilen-százezer pengő kárt okozott (kerék-ken). Ez még alacsony terményárak mellett is óriási veszteség! Mekkora volna tehát, ha kiszámítanók az ősz-szes terményeken szenvedett kára a mezőgazdaságnak pusztán Hajdu-megyében. Többszörösen felül-múlta azt az összeget, amit hivatalosan a mezőgazdaság felségítésére juttattak. Kritikán alulian rossz értékesítési viszonyok mellett is a legnagyobb szűcség a gazdán mindíg a jó időjárás nyomán fejlődő jó, bő termés.

A szeptember időjárása sem biztat eddig semmi jóval. Jelen pillan-tatban ismét nyugatról jövő zavarcentrumok átvonulási időszakában vagyunk. A csapadék itt nem érte el az 1 mm-ert. Ezzel szemben Szilés-záiban, a Kárpátok északi lejtőin, ugyanezen időjárás zavar 15-20 mm-es esőket okozott. Nyugat felől újabb zavarok (ciklonok) közelednek területünk felé és számíthatunk rá, hogy a közeli napokban újabb és esetleg kiadósabb csapadékban lesz részünk.

Debrecen, 1931 szeptember 10

Dr. Berényi Dénes,

Földrajzi Intézeti tanársegéd.

smét olcsóbbodott a buza és a rozs a készárupiacon

A terménytőzsdén ismét lanyha irányzat folytatódott, bár a tengerentúli gabonapiacokról áremelkedést jelentettek. Liverpool ugyan ezekben gyengébb volt, később azonban fokozatosan javult és ilyen arányban nálunk is bizonyos javulás volt észlelhető, amit azonban intervenció vásárlásokkal hoznak összefüggésbe. Tény, hogy a buzaüzletben a tőzsdéidő elején elért mélypontról fokozatosan emelkedtek az árak, hogyhgy a zárlat különböző terminusokra a búzánál csak mintegy tíz fillér veszteséget tüntet fel.

A rozsnál ugy látszik, nem volt semmiféle intervenció, mert októberre 35, márciusra 30 fillér veszteséggel zárult. A tengeri szeptemberre 20 fillérrel esett, viszont májusra a tegnapi zárókurzusát tartotta.

A készárupiacon a buzaüzlet aránylag élénk volt amennyiben közel 90 vagyon eladását jelentették be. Az irányzat azonban itt is lanyha volt és a buza ára 30-40 fillérrel esett a tegnapi zárlat alá. A rozszület jelentéktelen, a rozs ára 35 fillérrel esett.

A takarmánypiac: rendkívül üzlet-

elen, csak tengeriben volt valamelyes forgalom, 20-25 fillérrel olcsóbban a tegnapi zárlathoz. Az árak s a zab ára üzlet nélkül változatlan maradt. A magriac üzlettelten A lisztárak nem változtak.

A budapesti és vidéki nagymalmok lisztárai: (bolettával és tartalmazó nélkül. IX-X. havi számla, engedmenyre): Buza 0kg 37.75-38, 0g 37.60-37.60, 2-es 34-34.20, 4-es 29.25-20.50, 6-os 20.75-21, 8-as 12.25-12.50, Rozs: 0-ás 33, 1-es 21.

A határidőüzlet hivatalos árjegyzése. Magyar buza: október 15.70-15.82 (15.80), március 17.10-17.25 (17.23), május 17.50-17.62 (17.59). Magyar rozs: október 9.74-9.50 (9.60).

Tengeri szeptemberre 14.90-14.83 (14.85), májusra 14.20-14.30 (14.29). Transzító-tengeri: májusra 12.60 (2.55).

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai: Buza: Tiszai 77 kg 15.50-16, 78 kg 15.65z16.15, 79 kg 15.80-16.40, 80 kg 15.90-16.60, felsőtiszai 77 kg 15.40-15.60, 78 kg 15.50-15.70, 79 kg 15.65-15.85, 80 kg 15.75-15.95, iászsági 77 kg 15.60-15.85, 78 kg 15.75-16, 79 kg 15.90-16.15, 80 kg 16-25, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg 15.30-15.50, 78 kg 15.45-15.65, 79 kg 15.60-15.80, 80 kg 15.70-15.90.

Pestvidéki rozs 9.10-9.30, egyéb 9.10-9.30, takarmányvára I 13.25-13.75, II 12.50-13.00, felsőm. sör-árpa 18.50-20, egyéb 15.50-17 kőies 11.50-12, lőpce 27.25-27.75, tiszai tengeri 14.80-15, egyéb 14.65-14.95, zab I 15-16, II 14.40-15, kórpa 80-8.20, lucernamag 125-145.

Zürichi zárlat

Páris 20.23, London 25.06, New-york 515.27 fél, Brüsszel 71.90, Milánó 29.99, Madrid 56.30, Amster-dam 207.47 fél, Berlin 122.77 fél, Bécs 72.77, Szófia 3.73 fél, Prága 15.29 fél, Varsó 57.75, Budapest 90.23, Belgrád 9.12 hétnyolcad, Bukarest 3.07 fél.

Valuta- és devizaárfolyam

Angol font (1 font) 27.73-27.88, Belga frank (100 frank) 79.40-79.80, Cseh korona (100 kor.) 16.85-16.97, Dán korona (100 kor.) 152.45-153.05, Dinár (100 dinár) 10.04-10.12, Dollár (100 dollár) 568.30-570.30, Francia frank (100 frank) 22.30-22.60, Hollandi forint (100 forint) 229.20-230.20, Lengyel zloty (100 zloty) 63.70-64.10, Lei (100 lei) 3.375-3.415, Léva (100 leva) 4.12-4.18, Lira (100 lira) 29.80-30.10, Német márka (100 márka) 135.60-136.20, Norvég korona (100 kor.) 152.40-153.00, Osztrák schilling (100 schilling) 80.25-80.65, Svájci frank (100 frank) 110.45-110.95, Svéd korona (100 kor.) (100 kor.) 153.00-153.60.

Dobreceni terményárak

Buza 14.50-13.20 és a bolettá-rozs 8-7.50 és a bolettá, árna 12-11.50, zab 13-12.50, csöves tengeri 6.20-5.80, tengeri ó 14-13, ut 10, lucerna 7-5.50, szénna 6.20-3.50, lőhere 6-5, búkköv 4.50-3.80, alomszalma 2.50-1.50, ágyaszalma (rozs) 3.20-2.50, zsupszalma 3.50

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 11-én, Árpás, Becsehely, Etyek, Jánk, Nagyszekely, Nyírbátor. Állatvásár: Mezőkövesd, Devecser (sertésvásár nincsen), Orosháza (sertésvásár nincsen).

Szeptember 12-én, Veszprém, Kirakodóvásár: Orosháza.

Szeptember 13-án, Apátfalva, Cibakháza, Kehida (sertésvásár nincsen), Pál.

Kályhák,

tűzhelyek kályhavédők, szénkupák, cső-ek leg olcsóbban

Nagy vasüzletében

Csapó 77. Földuló sarok.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest, Délelőtt 9.15: A Fejes szonzenekar hangversenye.
 9.30: Hírek.
 9.45: A hangverseny folytatása.
 11.10: Vízáltsjelentés.
 12: Déji harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye.
 12.25: Hírek.
 12.35: A hangverseny folytatása.
 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízáltsjelentés.
 2.30: Hírek, éjelmiszerárak.
 3: Páci árák és árfolyámhírek.
 4: Rádió Szabad Egyetem. (Az iskolán kívüli népművelés rációelőadásorozata) 1. A kultuszminiszterium népművelési akciójának gramofonlemezai: Lengyel László játék Kodály feldolgozása. (Előadja a Wesselényi uceai polgári iskola énekkara.) Vjlló. Kodály feldolgozása. (Előadja a Szilágyi Erzsébet leányiscum énekkara.) Egy kicsei madárka Vasárnap bört őr, Puciné. (Palló Imre). 2. Hell Lajos r. b. igazgató: Zöldseggféjk értékesítése. 3. Gramofonlemezek: Kádár István balladája. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízáltsjelentés.
 5.10: Tomcsányi István m. kir. postafőmérnök előadása: „Villámveszély az antennában”.
 5.40: Kurina Simi és cigányzenekarak hangversenye.
 6.40: Angol nyelvtanítás.
 7.15: Gyorsíró tanfolyam. (Szlabey Géza).
 8: Odry Árpád előadói este.
 8.35: A Kotányi nővérek háromzonorás hangversenye.
 9.35: Pontos időjelzés, hírek.
 9.45: Gramofonhangverseny

Külföld

Bécs, Délelőtt 11: Szórakoztató hangverseny. Délután 1: Komoly és derűs gramofonzene. 3.15: Szórakoztató zene. 7.30: Massenet: Manon, Operaelőadás. Utána hangosfilmek zenéje.
Berlin, Délután 4.30: Dajkák. 5: Szórakoztató zene. 9: A berlini állami és dóménekkar hangversenye. 10.30: Berlin szórakozik. Zenei összeállítás.
Majna-Frankfurt, D. u. 12.20: Gramofonzene. 2: Szórakoztató hangver-

seny. 4: Hangverseny. 8.30: Zenekari hangverseny.
Prága, Délelőtt 10.30: Gramofonzene. 11.15 és 12.20: Szórakoztató hangverseny. 5: Zene Brünnből. 7.35: Humoreszkek. 8: Szimfonikus hangverseny. 10.15: Orgonajáték.

Nyitnér

NYILTTÉR

Csoda olesó árban vásárolhat mindenféle szöveteket, selmeket Batthyányi 13. udvarban.

HIRDETMEY

Debrecen szab. kir. város Polgármestere közhírré teszi, hogy az őszi hortobágyi országos állatvásár I. évi szeptember hó 18-án — esütörtökön — a Nagyhortobágy vasuti állomás közvetlen közelében, a hortobágyi csárda előtti vásártéren lesz. Ezen országos állatvásáron kedvező alkalom kínálkozik a Magyar fajta fűszök tehének, tinók és lármis ökrök, Nónius fajta, igás és növénydekllovak, magyar racka juhok, valamint magyar fésűs birkáknak nagy tenyésztési, mint vágási célra történő beszerzésére.

Debrecen, 1930 évi szept. 10.
 Debrecen szab. kir. város Polgármestere.

HAZHELYHEZ JUTTATOTTAK FIGYELMÉBE!

Az OFB. által Debrecen szab. kir. város Eprekerti, nyulási, Kincseshegyi Tormásiöldi és Postakerti ingatlanaiól megváltott területekből kiosztott házhelyek megváltási árak első és második részletének fizetése a vonatkozó OFB. ítélete szerint már rég esedékessé vált, sőt a legközelebbi időben belüli esedékessé válik a megváltási ár harmadik részlete is.

Eppen ezért ezton figyelmeztetem az ezen területekből juttatásban részesülteket, hogy az esedékessé vált megváltási ár részleteket a városi Házipénztárba haladéktalanul fizessék be, mert nem fizetés esetén kitesöik magukat a kimozdítási eljárásnak.

Debrecen, 1930 évi szept. 9.
 Zöld József
 tb. h. polgármester.

APRÓ HIRDÉTESEK

Egy apróhirdetés 10 szög 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg. Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Újlap hirdetések más tarifa alá esnek.
 Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

Három egyetemi hallgatóknak levél van a kiadóban N. névtől, Tejeki u. 4. 876

HÁZASSÁG

Házasságokat közvetít Ügynökség, Batthyány 13., udvarban. 786

Férjhezmennekek

árva nővérek tizezer pengő értékkel, gazdaleány hatvan holdas tanyásbirtokkal, özvegyasszony huszezer pengővel, varró nő tizenkét-

zerrel, tanyai leány ötszerezzel. Válaszbélyegért bővebbet Kincseshegyzda, Orosháza, 832

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Mérlegképes leányvelő, magyar-német levelező, gép- és gyorsíró állást keres esetleg félnapra is. — Órákonyvélést is vállal Szíves megkereséseket a lap kiadójába „Azonnali” jellegre kér. 896

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Kitünően főző, sütő nő, ki a gaz-

daság és háztartás minden ágában kiválóan járatos, házvezetőnőnek — vagy gazdaságnak ajánlkozik, hosszú bizonyítványokkal. Nagyon szépen varr, gyermekek német oktatását is vállalja. Cimet kér a kiadóhivatalba. 4917

Bejárónőnek

ajánlkozik egy magános asszony, Borbély Istvánné, Rakovszky u. 20. 4878

Perfekt szakácsno,

ki remekül főz, süt és varr, éves bizonyítványokkal állást keres jobb urháznál, vagy gazdaságban. Címem a kiadóban 4918

Gyors és gépirónó délutáni órákban irodába ajánlkozik. Cím a kiadóban.

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Kiszolgáló leány, aki fűszerüzletben tevékenykedett, felvétetik Weisz Mártonnál. Deák Ferenc u. 6. 897

Bejárónő

délutáni órákra felvétetik. Piac ucca 63. szám. 898

Bejárónő:

keresek délelött 11-től délután 4-ig. Thaly Kálmán ucca 14. 890

Kéziszövészekhez

gyötendü női és férfi szakmunkás kerestetik azonnali. Szűcsné, József kir. herceg u. 14. 5056

Bejáró

mindenes szakácsnő felvétetik. Jókai ucca 6. 5047

Takarításért

mosásért, lakást és fűzetést adok, csakis komoly idősebb nők jelentkezzenek. József kir. herceg utca 16.

Deutsches

Freulein suche zu zwei 6-7 jährige Kinder. Löw Bethlen u. 19. 714

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Egy

jó családból való fiu cipész tanúnak felvétetik. Burgondia u. 12. 862

Jó családból

vajó fiut fűszerkereskedő tanúnak felvétetik. Vágó. Tejeki 71. 828

Tanuló

ürüdvatüzletembe felvétetik. Royal Aduház, Párene József-ut 85. 900

Kifutófiu

felvétetik Weisz Mártonnál. Deák Ferenc 6. 893

Külön álló

négy szoba, fürdőszobás lakás virágos udvarban kiadó október 1-re, Budapesti Ezzalás u. 1. Irinyi u. sarok. 5059

Építétfaszakmás

lakadó fix fizetéssel és lakással felvétetik. Mező Ármín fatelep. 852

Egy

szabó tanuló felvétetik. Stepanov, Dégenfeld-tér 2. 879

Kifutófiut

azonnali belépésre felvétetik. Klór, Gázgyár ucca 4. szám. 868

INTELLIGENS

urak üzletszerzőnek felvétetik. Böszörményi-ut 19. 837

Asztalos tanuló jé fizetéssel felvesszék. Szűcs Béja, Széchenyi ucca 27. 892

Cimfestő tanuló felvessz Hejd Miklós cimfestészete. Simonffy ucca 36. 5053

Ügynökök háztartáscikkeknél helyben és vidéken részletre való adására felvétetnek — Jelentkezés délután 6—7 óra között Cím a Debreceni Ujságnál. 5040

KIADÓ LAKÁS

Ötszobás

modern lakás november 1-re kiadó. Hatvan ucca 27.

Központban

kényelmes lakást, esetleg berendezéssel adkosztellatásért magános. Cím a kiadóban. 887

Ujvárosi-ut

mentén, Kálmán ucca 41. számú sarokház október 1-re kiadó havonta 25 pengőért. Sertés-tartás megengedve. 5055

Pincelakás

házmesterpárnak szeptember 15-re kiadó. — Mester u. 29. 5049

Egy

udvari különbejáratu szoba szeptember 15-től, egy udvari szoba, — konyha, nagy gazdasági udvar istállóval s.b. október 1-től kiadó. Tejeki u. 42. szám alatt. Értelkezni lehet Szent Anna 53. 5057

Két szobás

lakás október 1-re kiadó. Mester u. 29. 5027

Szoba,

konyha, kamara kiadó. Thaly Kálmán u. 4. sz. 5028

Kettő szoba

irodának kiadó. Kossuth ucca 23. 5043

Azonnal

kiadó kettő szoba, konyha és mellékhelyiségek. Simonffy ucca 42. 829

Kiadó

november 1-re modern uri lakás 2 szoba, fürdőszoba, különösen — egyedülálló urinőnek vagy garzonnak alkalmas. Péterfia 48., földszint. 5041

Orvos

és ügyvédjének figyelmébe! Gyönyörű 3 szobás uccai lakás fürdő- és cselédszobával, hozzáépítve váró- és rendezőszoba azonnal beköltözhető. Cím a kiadóban. 5089

Két

szoba, előszoba, konyha kiadó. Király utca 5. 4910

Tiszta

ujjonnan renovált udvari szoba gyermektelen házaspárnak, esetleg idősebb nőnek szeptember 1-re kiadó. Garai 26.

Takarításért száraz, tiszta, világos pince lakás kiadó. Apaf ucca 14. 858

BUTOROZOTT SZOBA

Két-három

különbejáratu szoba butorozva, vagy anélkül kiadó. Arany János ucca 14. 858

Butorozott

különbejáratu szoba fürdőszobával 2 személynek kiadó. Hatvan u. 2. 871

Központon

egy különbejáratu butorozott szoba azonnali kiadó. Hatvan u. 29. 853

Különbejáratu

jól butorozott világos szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. sz., emelet. 860

Uccai

tutorozott szoba azonnali kiadó. Megtekinthető: reggel 8—10, délután 4—6-ig. Kazinczy 12. 877

Egy

vagy két személyre különbejáratu butorozott szoba azonnali kiadó. József kir. herceg u. 35. II. 870

Különbejáratu

világos jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. szám. 836

Udvari

csinos tiszta szoba, vilány bevezetve, kiadó. Eötvös u. 40. 851

Főtéren

kiadó butorozott szoba esetleg ellátással, központi fűtéssel. Cím a kiadóban. 5058

Különbejáratu

világos, jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. emelet. 894

Központban

különbejáratu uccai elegáns butorozott szoba kiadó. Püspöki palota II. emelet 40. Déri muzeum felől. 90.

Csinosan

butorozott udvari szoba 1—2 úriember részére cicsón kiadó, esetleg teljes ellátással. Szepességi u. 43. 886

Különbejáratu

központi fűtéses szép szoba 1—2 személy részére kiadó. Gjúck Sándor. Arany János ucca 54. 880

Butorozott szoba

kiadó szeptember 15-re. Ispotály ucca 13. 4982

Két ágyas

uccai buorozott parkettes szoba kiadó. Hatvan ucca 18. szám, II em. bajora

Püspöki palotában

kiadó csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használatja. Cím: Független Ujság Kölcson-könyvtárban. Széchenyi u. 2. 812

